

industrija
gumijevih
usnjenih
inkemičnih
izdelkov

Sava Kranj

ŠTEV. 14-15/XVII

19. AVGUSTA 1977

FRANCI VIDMAR,

novi sekretar sveta ZK

FRANCI ŽUMER,

njegov namestnik

Na zadnji seji sveta ZK, ki je bila 7. julija 1977, so člani sveta zaradi prevzema nove dolžnosti dosedanega sekretarja tov. Francija Prislana, ki je prevzel funkcijo sekretarja v svetu ZK Polikem, izvolili za sekretarja tov. Francija Vidmarja in njegovega namestnika tov. Francija Žumra.

Oba sta naša dolgoletna sodelavca in aktivna družbenopolitična delavca. Franci Vidmar je bil dosedanji namestnik sekretarja sveta ZK v Savi, aktiven pa je tudi v krajevni skupnosti, kjer ima odgovorne funkcije, poleg tega pa je tudi aktiven v športnih organizaci-

jah in član sodniške organizacije rokometne zveze za Gorenjsko.

Franci Žumer je sekretar osnovne organizacije ZK v valjarni, je član delegacije enotnega zbora združenega dela v skupščini občine Kranj, član sekretariata ZK skupnosti tozdv TTI in član občinske konference ZK.

Zaradi svoje aktivnosti in vestnega izvrševanja nalog sta bila enoglasno izvoljena za novi odgovorni funkciji.

Z željo, da bi opravičila zaupani funkciji in vestno izvrševala naloge, jima iskreno čestitamo.

L. M.

ŠE POMNITE, TOVARIŠI!

Aktiv zveze borcev v Savi je prav gotovo eden najbolj delavnih v Kranju. O njegovi dejavnosti smo v dveh, treh prejšnjih številkah več pisali, saj se nekdanji borci NOV tvorno vključujejo v vsa dogajanja v našem kolektivu.

Tale zapis pa je namenjen le njihovem prazniku, 4. juliju. Dne 2. julija so pri spomeniku delavcem Save, ki so padli med NOV, pripravili proslavo. Lepo vreme in zelo primeren čas ter zanimiv program so privabili na proslavo več sto Savčanov.

Tovariš Mirko Bedekovič, predsednik aktiva ZB Sava pa je na svečanosti dejal:

(Nadaljevanje na 2. strani)

Začeli so gradnjo mehanične delavnice

KONČNO!

Naj mi bralec ne zameri, če se morda komu zdi ta vzklik nekoliko napet. V mnogih pogovorih z delavci KET v preteklih letih je bilo čuti veliko željo, da bi tudi njim uredili ustrezne delovne razmere. In še pred nedavnim, ko je glavni direktor obiskal vzdrževalce v mehanični delavnici, ni bilo povsem gotovo, kdaj naj bi se začela gradnja. Seveda so priprave potekale že nekaj časa – vprašanje je bil le denar. S prizadevanjem se je tudi ta našel.

Dne 14. julija so pripravili ketovci majhno svečanost: zasadili so prve lopate in vzdali temeljni kamen nove mehanične delavnice Pomembnemu dogodku so prisostvovali skoraj vsi vzdrževalci, vodstvo podjetja, predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

(Nadaljevanje na 9. strani)

SODELAVCI IZ MODRIČE

V letošnjem letu se je v Savi zaposlilo precej novih delavcev. Kar sedemintrideset pa jih je prišlo iz Modriča iz SR Bosne in Hercegovine. To mestece, ki ima okoli 8000 prebivalcev (vendar je ta številka znatno večja, če k mestu prištejemo še širšo okolico, saj naraste na približno 30.000 prebivalcev) ni tipično zaostal bosanski kraj; ima močno industrijo, predvsem rafinerijo nafte in nekaj usnjarske industrije. Težava pa je v tem, da ta moderna industrija zaradi sodobnega načina proizvodnje zaposluje izredno majhno število delavcev.

Zaposlovanje odveče delovne sile pa je tudi glavni problem tamkajšnje občine in skupnosti za zaposlovanje. Da bi kar najbolj rešili ta problem, so se v občini Modriča dogovorili za širšo akcijo in poiskali možnosti zaposlitve tudi v drugih republikah. Zato ni slučajno, da je na primer v novogoriški občini zaposleno okoli 900 delavcev iz Modriča, od tega jih je kar 500 v Meblu.

Ko so predstavniki občine Modriča in skupnosti za zaposlovanje v letošnjem letu obiskali naš Izobraževalni center, kjer so se nameravali pogovarjati o vprašanju vključitve učencev v Poklicno gumarsko šolo, kar pa je letos z ozirom na večje zanimanje učencev iz Kranja in neposredne okolice, nemogoče, so se dogovorili, da uresničijo vsaj del naloge, ki so si jo zadali, in zaposlijo v naši Savi nekaj kandidatov. Stekli so razgovori o možnosti zaposlitve delavcev na poklicnih in priučenih delovnih mestih.

Predstavniki naše kadrovske službe, ki so sodelovali na razgovoru, so se odločili, da v mesecu aprilu, maju in juniju obiščejo Modrič in na mestu samem izvedejo sprejemni postopek za delavce iz Modriča.

Na teh sprejemih je dvakrat sodelovala tudi naša socialna delavka Ana Čebulj. Njeni vtisi in mnenja pa so zajeti v tem skromnem zapisu.

»Moj prvi vtis je bil, da smo bili zelo lepo sprejeti, še posebno všeč pa mi je bilo, da se tam zavzemajo in skrbijo za človeka; ni jim namreč vseeno, kaj je z njihovimi ljudmi. Izobraževanje in zaposlovanje je njihova velika skrb, hkrati pa tudi naloga. Izbor kandidatov ni bil lahek. Izbrali smo najboljše po njihovi osebni zrelosti in intelektualnih sposobnostih. Zanimivo je, da je na tem področju veliko število delavcev s poklicno izobrazbo, vendar je veliko tudi takih, ki so končali le osemletko.

Ob prvem obisku 14. aprila 1977 smo izbrali devet kandidatov za potrebe skupnosti tozdv TTI. Vsi sprejeti kandidati so se zaposlili 20. aprila. 9. maja smo bili zopet v Modriču in sprejeli 10 kandidatov za potrebe tozda Konfekcija v TAP. Na našem tretjem obisku pa smo izbrali 18 kandidatov za potrebe skupnosti tozdv TTI, TAP in Umetno usnje.

Za vse na novo sprejete delavce smo dobro poskrbeli, poiskali oz. uredili smo jim osnovne življenj-

(Nadaljevanje na 5. strani)

REZULTATI POLLETNEGA POSLOVANJA

Iz Informaterja, v katerem so bili obrazloženi poslovni rezultati za I. polletje, je razvidno, da smo v glavnem dosegli cilje, ki smo si jih zadali z gospodarskim načrtom. Če te rezultate primerjamo z lanskoletnimi jih lahko ocenimo kot uspešne, saj smo v preteklem letu poslovali z izjemno kritičnim uspehom. Vedeti pa je potrebno, da pa letošnji doseženi rezultati, zlasti, če pogledamo čisti dohodek daleč odstopajo od »normalnih rezultatov«, ki bi jih morali dosegati, da bi lahko zagotovili v celoti tudi realizacijo naših razvojnih programov ter nemoteno tekoče poslovanje.

Dinamika proizvodnje in prodaje

Plan proizvodnje je bil v vseh stozd oziroma tozd dosežen v planirani višini oziroma je bila proizvodnja za 11 % večja kot v preteklem letu. Povečanje proizvodnje je rezultat, tako večje produktivnosti za 5 % kot tudi posledica novih kapacitet, zlasti v TAP-u. Bistven prispevek v povečanje proizvodnje pa daje tozd UU kjer je proizvodnja za 1/3 večja kot v istem razdobju preteklega leta kot posledica postopnega aktiviranja kapacitet.

(Nadaljevanje na 11. strani)

OBLETNICA USTANOVITVE PREŠERNOVE BRIGADE

Dne 12. julija je preteklo natanko 34 let od formiranja 7. slovenske narodnoosvobodilne brigade France Prešeren. Njene vojne tradicije danes nadaljuje planinska brigada. Tega dne so se v garnizonu Stane Žagar pripadniki planinske brigade, preživeli borci Prešermove brigade, najvišji predstavniki družbenopolitičnega življenja občine, predstavniki delovnih organizacij in drugi na slovesnosti, na kateri so obnovili spomine na borbe Prešermove brigade. Ob tej priložnosti so podelili vrsto vojaških priznanj vojakom in starešinam planinske brigade.

Zbranim je spregovoril podpolkovnik Bogdan Kozič in v svojem govoru poudaril pomen in moč Prešermove brigade, med drugim je dejal:

»To je bila težka, slavna in s trnjem posuta pot, ki pa je označevala vero v zmago, ne glede na močne sovražnikove enote, ki so imele cilj uničiti partizansko gibanje, izseliti Slovence iz Gorenjske in Štajerske in zagotoviti nemotene komunikacijske poti tretjemu rajhu v smereh: Maribor – Ljubljana – Trst – Kranjska gora – Ljubljana – Zagreb in Jesenice ter Gorica. Prav zato so bile na omenjenih področjih močne vojaške, policijske in gestapovske enote, ki so imele svoj sedež na Bledu.

V zaključnih operacijah JNA v sestavi Devetega korpusa in 31. divizije je v zmagovitem pohodu na Trst in Gorico 28. aprila 1945 brigada France Prešeren odšla iz Trnovskega gozda skozi Vipavsko dolino proti Gorici in 2. maja prispela na desni breg reke Soče. S tem je zaključila svojo borbena pot in proslavila končno zmago.

Med vojno je bila brigada večkrat pohvaljena za njene zasluge, med NOV pa jo je vrhovni komandant Josip Broz Tito odlikoval s Partizansko zvezdo z zlatim vencem in z Odlikovanjem zaslug za narod I. stopnje.

Danes, ko obujamo spomine na svetle tradicije NOV, na naše borbene izkušnje, ne moremo mimo priznanj, ki smo jih dolžni vsem sodelujočim in aktivnim borcem NOV in povojne socialistične graditve. Naša dolžnost je danes, da v naši enoti uspešno uresničimo plan in program borbenih vaj in vzgoje, da krepimo bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti, da ustvarimo enoten čvrst kolektiv. To je naša največja dolžnost, naš dolg borcem in herojem, ki so dali svoja življenja, da lahko mi srečno, mirno in veselo živimo.

Ta naš jubilej pa je toliko bolj pomemben, ker ga slavimo v znamenju Titovih jubilejev, 40. obletnice vodstva KPJ in 85. rojstni dan tovariša Tita, je dejal na koncu svojega govora tovariš Bogdan Kozič.

V imenu delovnih ljudi Kranja in v imenu družbenopolitičnih organizacij je navzoče pozdravil tov. Tone Volčič, predsednik občinske skupščine. Vsem vojakom in starešinam je čestital k njihovemu prazniku, jim zaželel veliko delovnih uspehov in opozoril na pomembnost sodelovanja naše armade v SLO, v katerega je vključen sleherni občan.

Slovesnost se je nadaljevala s kulturnim programom, v katerem so sodelovali vojaki.

Tudi mi Savčani, čeprav malo pozno, iskreno čestitamo k prazniku vsem pripadnikom planinske brigade in preživelim borcem proslavljene brigade Franceta Prešerna.

L. M.

Polkovnik Drago Rakočević podeljuje značko »primeran vojak« vojakom, ki so se v času služenja vojaškega roka posebno izkazali.

ŠE POMNITE, TOVARIŠI!

(Nadaljevanje s 1. strani)

»V tem letu praznujemo delovni ljudje in občani, še posebno pa člani ZK, pomembne zgodovinske mejnike naše svobodne samoupravne skupnosti.

Spominski počastitvi 40-letnice ustanovitve KP Slovenije, 40-letnici prihoda tov. Tita na čelo partije in 85. rojstnemu dnevu se pridružujemo tudi borci in člani ZK Sava. Svojo pripadnost zvezi komunistov in našemu voditelju izražamo na slavnostnih sejah in prireditvah in jo potrjujemo s svojim delom.

Mineva 40 let, odkar so udeleženci ustanovnega kongresa KP Slovenije na Čebinah sprejeli manifest, v katerem so zapisali, da je za rešitev slovenskega naroda edina pot v združevanju vseh demokratičnih sil, da je delavski razred najbolj napreden in organiziran del slovenskega naroda in zgodovinsko odgovoren za njegovo prihodnost, da si slovenski narod lahko zagotovi obstoj in demokratični razvoj le v skupni borbi enakopravnih narodov Jugoslavije, in da je jamstvo mednarodnega miru in zaščita malih narodov v kolektivni obrambi vseh ogroženih narodov proti fašizmu.

Ko se spominjamo tistih velikih dni in vsega, kar smo skupno preživeli in dosegli, moramo zmeraj imeti pred očmi podobo rojstva nove Jugoslavije. Ne smemo pozabiti na nadčloveške napore naših borcev, na veliko trpljenje in žrtve, na katerih je bilo ustvarjeno dejanje revolucije. Zmeraj moramo imeti pred seboj podobo Partije, ki je dajala globok človeški smisel revolucionarnemu boju naših narodov, ko jih je skozi bratstvo in enotnost vodila k svobodi in zmagi socializma.

Kaj je bilo najpomembnejše za našo zmago in kaj nas je vodilo v tistih težkih časih in kaj ima še danes aktualen pomen. To so predvsem visoka morala in pripravljenost za samoopovedovanje in žrtve, iskreno tovarištvo in veliko medsebojno zaupanje. Te lastnosti in visoka stopnja idejnosti, pa tudi zavest o veličini idealov in ciljev, za katere se bje boj – so bile gonilna sila naših borcev, zlasti mladine, ki je v glavnem tudi sestavljala našo partizansko vojsko.

Ta globoko ljudski smisel in to humano naravo našega boja moramo prenašati iz rodu v rod.

Tudi sedanjim borcem za samoupravni socialistični razvoj je v sedanjih zapletenih razmerah potrebna revolucionarnost, trdnost in vera v tisto, za kar se

bojujejo, tovarištvo, medsebojno zaupanje, kolektivni duh in samozatajevanje.

Z revolucionarnostjo v današnjih razmerah je razumeti vztrajen boj za nadaljnje razvijanje samoupravno socialističnih odnosov v naši družbi in odločno lomljenje vseh vrst odpora in ovir na naši poti; obvladovanje zakonitosti in smeri družbenega razvoja z marksistično znanostjo, pospešeno razvijanje proizvodnih sil tako, da se kar najbolj uvajajo znanstveni in tehnološki dosežki; vsestranski razvoj človeške osebnosti in njenih ustvarjalnih sposobnosti; energično odpravljanje socialnih razlik, ki ne temeljijo na delu; dosledno izvajanje socialističnega načela: od vsakega po njegovih sposobnostih, vsakomur po rezultatih dela.

To so velike naloge, ki jih imajo zdaj pred seboj delavski razred, vsi delovni ljudje in vsi narodi naše države, zlasti pa naša mlada generacija. Zveza komunistov in naša družbena skupnost morata zato posvetiti vso skrb mladini, marksistični in splošni vzgoji mladine in čedalje aktivnejšemu vključevanju mladine v družbeno življenje, da bi dostojno in pogumno nosila naprej zastavo revolucije ter varovala, razvijala in bogatila njene pridobitve.

Trdno smo prepričani, da bodo mladi znali varovati to, kar so ustvarili starejši tovariši in kar zdaj ustvarjamo vsi skupaj, in da bodo, če bo potrebno, odločno preprečili sleherni poskus ogroziti drago pridobljeno neodvisnost naše domovine, uničiti bratstvo in enotnost naših narodov, naše samoupravljanje in druge velike pridobitve socialistične revolucije. V tem bodo tudi vnaprej skupaj s starejšim rodom, z borci in aktivnimi udeleženci naše revolucije.

Za našo lepo sedanost in prihodnost kakršno si želimo, smo že izbojevali odločilne bitke. Toda mi se, kakor je zapisano tudi v programu naše Zveze komunistov in kar je tudi naročilo Marxove znanosti, nikoli ne smemo zadovoljiti z doseženim, marveč moramo pogumno iti naprej k tistemu, kar je še bolj naprednejše, kar je še bolj svobodno in bolj človeško.

Tako ostajamo združeni na poti našega dragega tovariša Tita tudi člani ZK Sava, borci NOV z vsemi ostalimi delovnimi ljudmi in z iskreno željo, da bi nas po tej poti še dolgo vodil.

NOVOSTI V MEDSEBOJNIH DELOVNIH RAZMERJIH

Mislím, da je bila v letošnjem letu ena najpomembnejših družbenih akcij razprava o osnutku zakona o delovnih razmerjih delavcev v združenem delu. Zakon sam je zelo obsežen in po vsebini celotiv, prinaša pa novosti, ki imajo velik pomen za delavca. Novosti se nanašajo na naše pravice in dolžnosti v medsebojnih razmerjih, zato je prav, če na pregleden in razumljiv način prikazemo, v čem so novosti, pravzaprav njegova največja vrednota.

Tov. Jože Copet, vodja oddelka za kadrovanje, je o tem povedal naslednje

Že s sprejemom zvezne in republiške ustave so nam bile naložene naloge, da temu ustrežno pripravimo spremembe tudi na področju zakonodaje iz delovnega razmerja delavcev pri urejanju pravic in dolžnosti. Predvsem pa zakon o združenem delu že konkretizira vsem obvezne določbe delovnih razmerij in narekuje, da ta določila razčlenimo z republiško zakonodajo, ki pa dopušča določene specifičnosti republik z ozirom na njihove probleme. Republiške zakonodaje imajo s tem možnost urediti okrog 40 samostojnih zadev s tega področja. Brez zakona o delovnih razmerjih oz. republiške zakonodaje bi bilo nemogoče izdelati interno samoupravno zakonodajo o medsebojnih delovnih razmerjih v organizaciji združenega dela. Do spremembe tega zakona je prišlo predvsem zato, ker je bila dosejana zakonodaja sprejeta pred podpisom mednarodne konvencije o delovnih razmerjih. Njena določila pa zavezujejo našo državo kot podpisnico, da jih vključi v svojo zakonodajo. Razvoj samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov ter sprejetja zakona v združenem delu pa nas tudi zavezuje, da mu prilagodimo svoje interne akte.

— ALI POMENIJO NOVOSTI ZAKONA O MEDSEBOJNIH RAZMERJIH NADALJNO HUMANIZACIJO DELA IN ODNOSOV?

V naši samoupravni družbi je delavec — proizvajalec subjekt — soustvarjalen dejavnik vseh odnosov. Na tem je bilo vseskozi delano. Gotovo pomeni novi zakon še večji prispevek k humanizaciji dela in odnosov. Tendence razvoja medsebojnih delovnih razmerij je nadaljnja krepitev samoupravnih odnosov in dejanske uveljavitve teh odnosov na vseh področjih, predvsem pa še na naslednjih področjih:

— medsebojna delovna razmerja delavcev v združenem delu,
— pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v delovnem razmerju,

- varstvo pri delu,
- odgovornost delavcev,
- prenehanje delovnega razmerja,
- varstvo pravic delavcev
- poglavje v delovnih razmerjih delavcev, ki samostojno opravljajo dejavnosti z osebnim delom, kot novost zakona ter
- začasno in občasno delo.

Skozi vsebino svojih poglavij ureja novi zakon področja, ki zahtevajo od strokovnih služb, samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij, predvsem sindikata, da delovnim ljudem uredijo in omogočijo varno in humano delo, torej tako, ki jim bo omogočilo njihov vsestranski razvoj in ustvarjalnost. Zakon dovoljuje tudi izvirne rešitve v interni zakonodaji, seveda v duhu in črki zakona.

• Prva posebnost tega zakona je, da opušča delovno mesto, da ne pozna več termina delovnega mesta, ampak uvaja dela in naloge določenega področja dejavnosti. To pomeni, da delavec s svojim znanjem in sposobnostjo ni vezan zgolj na eno delovno mesto, ampak ima delovna organizacija možnost, da se ta delavec »giblje« na širšem področju.

• Druga bistvena novost delavčevega področja v OZD:

Delavec je lahko razporejen k delu in nalogam, ne glede na formalno izobrazbo, v kolikor se izkaže, da je strokovno usposobljen za naloge s takega področja. S tem pa seveda ne pomeni, da je formalna izobrazba negirana, ampak postavlja v enakopraven položaj tudi tiste delavce, kateri niso imeli ali nimajo možnosti si potrebna znanja pridobiti skozi redne izobraževalne oblike, so se pa s svojimi delovnimi izkušnjami, uspešnim delom, funkcionalnim izobraževanjem in s sposobnostjo strokovno usposobili za zadostitev zahtev za delo na določenem strokovnem področju. Potrebna izobrazba in strokovna usposobljenost bo še v bodoče odločilni kriterij za nastavitev delavca. Rezultati dela pa nagrajevanje delavca.

Jože Copek, inž. org. vodja oddelka za kadrovanje

• V bodoče bo delavski svet tisti organ, ki bo pooblaščen za urejanje vseh medsebojnih razmerij. Za to delo lahko imenuje ustrezno komisijo, v kateri pristojnosti je, da se pred izbiro kandidatov za določena opravila in naloge lahko poslužuje različnih predhodnih preverjanj, kot so: pismena naloga, praktični preizkus dela, test, avdicija. Kandidati, ki uspešno opravijo takšen preizkus pred izbiro, ob sklenitvi delovnega razmerja nimajo obveznosti do poizkusnega dela.

• Nadaljnja novost je, da v primeru, ko ni ustreznih kandidatov za neka opravila, lahko OZD začasno sklene delovno razmerje tudi z delavcem, ki ne izpolnjuje vseh zahtevanih pogojev objave. To delovno razmerje sme trajati najdlje za dobo 1 leta, ko se mora tak razglas ponoviti. Pri delavcih s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, pa je ta doba lahko 6 mesecev (vodilni delavci).

• Delavcu, kandidatu za zaposlitev moramo omogočiti, da dobi v pogled vse tiste samoupravne akte, ki pomembno urejajo njegove bodoče položaj v tozdu. Le tako se delavec lahko zavestno odloči pod kakšnimi pogoji bo sklenil delovno razmerje v OZD.

• Predlog zakona pa ne govori le o pravicah delavcev, ampak tudi o dolžnostih. Ena najpomembnejših dolžnosti je, da delavec mora opravljati naloge, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oz. z delom pridobljeni delovni zmožnosti in da se je dolžan za uspešno opravljanje poverjenih mu del in nalog permanentno izobraževati. Prehod od delavčevih pravic na njegove dolžnosti pa je konkretiziran s tem, da delavec ki je prevzel obveznost izvrševanja delovnih nalog, te naloge stvarno tudi izvršuje, in sicer tiste, za katere je strokovno usposobljen in tam, kjer je to v organizaciji združenega dela najbolj potrebno. Delavec torej ni »fiksiran« le zgolj in za vedno pri enem delu, ampak je lahko razporejen na slična dela v kateremkoli tozdu ali službi.

Zakon nas obvezuje, da način preverjanja sposobnosti za opravljanje določenih del. oz. izvrševanje delovnih nalog določimo s splošnimi samoupravnimi akti OZD.

• Na področju pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev v delovnem razmerju so še sledeče pomembne novosti:

— Delavci, ki odidejo iz OZD na odslužitev vojaškega roka, imajo pravico zaposliti se v 30 dneh po vrnitvi (doslej 15). Dolžnost OZD je, da jih zaposli. Do zaposlitve pa lahko pride tudi prej na željo delavca, za kar pa se mora pravočasno javiti.

— Zakon nadalje določa, da traja delavnik 7 ur, kar povzroča vsem tistim OZD ki imajo 8 urni delavnik težave pri odrejanju dopustov, bolniške. Na to določilo smo dali pripombo in predlog, naj se upošteva trajanje delovnega dne v taki dolžini kot je v praksi v večini organizacij združenega dela.

— Zakon nadalje zaostrejuje kriterije za delo v nadurah, saj jih dopušča le v izjemnih okoliščinah. Pojasnilo: zakon namreč pravi, da se mora delo organizirati tako, da v času, ko ima večina delavcev OZD prosto soboto oz. prost dan, nekateri pa zaradi narave dela delajo, imajo ti delavci drug prost dan. Menim pa, da bo to marsikje v precejšnji meri urejeno z gibljivim delovnim časom.

Glede na to, da zakon dopušča nadurno delo v primeru iznenada manjkajočega delavca, in je bila v osnutku podana varianta, da sme to delo trajati samo 4 ure, smo dali pripombo in predlog, da naj podaljšanje traja 8 ur, kot je v praksi izvedljivo. DS ali drug ustrezen organ upravljanja pa zavezuje, da mesečno spremlja in ocenjuje podatke o izkoriščenosti delovnega časa.

— Na področju odmora, počitkov, dopustov zakon dopušča, da to uredimo s splošnimi akti, za izhodišče pa mora služiti zakon o delovnih razmerjih.

— Novost zakona je tudi povečan dopust do 37 dni. Do tega imajo pravico delavci z najmanj 30 let pokojninske dobe oz. delavke 25 let, ali pa 55 let starosti za moške, ženske pa 50 let. Do sedaj sta morala biti izpolnjena oba pogoja, po novem pa imajo pravico do povečanega dopusta že z enim izpolnjenim pogojem (v kolikor po internem izračunu — kriterijih pride do maksimalne višine dopusta).

— Pripombo smo dali tudi na določilo zakona, ki govori, da mora delavec praviloma izrabiti dopust v nepretrganem trajanju (enkratno) oz. največ 2 krat. Predlagali smo, naj zakon dopušča možnost in določi le en del nepretrganega dopusta, ostalo pa prepusti interni ureditvi posamezni organizaciji združenega dela.

— Novost pri dopustih je še ta, da narekuje organizacijam združenega dela, da ob kriterijih pri določanju dopustov upoštevajo tudi delovne uspehe delavca, ki jih doseže pri delu (kot sestavni del kriterijev).

(Nadaljevanje na 4. strani)

PREJELI SMO...

Skupna komisija samoupravnega sporazuma kemijske in sorodnih panog je na svoji seji dne 1/7-1977 obravnavala in sprejela smernice in navodilo, po katerem so se dolžni ravnati udeleženci samoupravnega sporazuma pri razporejanju dohodka na sredstva za osebne dohodke in druge namene.

Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana za obdobje 1976 do 1980 v letu 1977 predpi-

suje, da morajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela materialne proizvodnje ter drugih organizacijah in skupnostih pri razporejanju dohodka zagotoviti, da bodo sredstva za osebne dohodke naraščala za 10% počasneje od rasti bruto dohodka.

Za uveljavitev z letošnjo resolucijo predvidenih razmerij v razporejanju dohodka so odgovorne predvsem temeljne organizacije

združenega dela udeleženke samoupravnih sporazumov in skupne komisije udeležencev samoupravnih sporazumov, ki so dolžne tudi ob periodičnih obračunih zagotoviti izvajanje sprejete politike.

Predvsem je treba poudariti dve določili resolucije in sicer:

— da morajo rasti sredstva za osebne dohodke za 10% počasneje v vsaki TOZD udeležencu sporazuma in

— da je skupna komisija dolžna zagotoviti tako delovanje ekonometričnega modela v sporazumu, da bo to določilo resolucije v celoti upoštevano pri oblikovanju dogovorjenih sredstev za osebne dohodke; jasno je, da vsako preseganje dogovorjenih osebnih dohodkov z razporejenimi osebnimi dohodki, razen v določeni primerih, pomeni kršitev sporazuma in se takemu udeležencu izrečejo z zakonom in sporazumom določene sankcije.

Ko je skupna komisija ocenjevala letošnje podatke o gibanju osebnih dohodkov (za 5 mesecev) in o gibanju produktivnosti in zaposlenosti (za 3 mesece), je ugotovila, da se osebni dohodki še vedno gibljejo neodvisno od gibanja produktivnosti, pa tudi hitreje od rasti dohodka, čeprav ni na razpolago primerjalnih podatkov za isto obdobje lanskega leta.

Po podatkih je produktivnost v prvih treh mesecih le neznatno porasla, medtem ko se je zaposlenost povečala za skoraj 3%, kar je že toliko, kot je predvideno za celo letošnje leto.

Osebni dohodki udeležencev sporazuma so se v prvih petih mesecih napram istem obdobju lanskega leta povečali za 20%, napram celemu letu 1976 pa za 13% in so znašali 6.495.— din bruto na zaposlenega oz. 3.701.— din bruto na pogodno nekalificiranega delavca. Ta porast je za 2 indeksna poena večji kot v gospodarstvu Slovenije.

Skupna komisija ocenjuje, da se v politiki osebnih dohodkov nadaljujejo gibanja iz leta 1976, ko je sporazum kemijske in sorodnih panog bil eden izmed redkih, v katerem so:

— dogovorjeni osebni dohodki rasli hitreje kot bruto dohodek

— razporejena sredstva za osebne ohodke bila za 2,9% večja od dogovorjenih.

To oceno potrjujejo tudi podatki za prvo tromesečje, da se reproduktivna sposobnost udeležencev sporazuma zmanjšuje, za kar nosijo del »krivde« tudi osebni dohodki, saj njihov delež v dohodku vedno bolj narašča.

Taka gibanja ogrožajo ne samo delovanje samega sporazuma, ampak tudi otežujejo izvrševanje sprejetih letnih in srednjeročnih planskih obveznosti in kar »kličejo« po administrativnem posegu na področje razporejanja dohodka na osebne dohodke.

Skupna komisija opozarja vse udeležence samoupravnega sporazuma na njihove obveznosti pri razporejanju dohodka na osebne dohodke in sredstva za razširjeno reprodukcijo, ki so določena v samoupravnem sporazumu in letošnji resoluciji, katere določila o razporejanju dohodka so del sporazuma.

Skupna komisija oz. posebna delovna skupina, ki pripravlja dopolnitve sporazuma v zvezi s 1. točko sindikalne liste, hkrati pripravlja tudi večje spremembe sporazuma oz. njegovih določb, ki urejajo razporejanje dohodka s ciljem zagotoviti tako oblikovanje dogovorjenih sredstev za osebne dohodke, da bodo osebni dohodki v kar največji meri odvisni od doseženega dohodka. O delu in predlogih delovne skupine vas bomo podrobneje seznanili verjetno že v tem mesecu.

Dokler spremembe sporazuma ne bodo izdelane in uveljavljene v sporazumu v celoti veljajo sedanje določbe sporazuma. **Po določbah sporazuma o razporejanju dohodka in metodologiji izračuna dogovorjenih sredstev za osebne dohodke se oblikujejo tudi dogovorjena sredstva za osebne dohodke na I. polletje 1977, pri čemer se faktor življenjskih stroškov za izračun dogovorjenih sredstev za osebne dohodke ne uporabi.** To je v skladu z resolucijo, sklepi komisije za presojo in drugih organov, ki delujejo na področju razporejanja dohodka in delitve osebnih dohodkov.

NOVOSTI V MEDSEBOJNIH...

(Nadaljevanje s 3. strani)

— V medsebojna razmerja delavcev sodijo tudi osebni dohodki, o čemer pa bomo pisali ob priložnosti.

• V poglavju varstva pri delu velja omeniti, da zakon posebej zahteva periodično menjavo izmen tistih, ki delajo na 3 izmene, potem zamenjavo delavcev, ki delajo na zdravju bolj škodljivih delovnih mestih, če so taki pogoji težje odpravljeni (delavce po določeni dobi obvezno prerazporediti na druga dela oz. druge naloge).

— Pri varstvu invalidov zakon določa absolutno prednost pri razporejanju, če izpolnjujejo pogoje za določena opravila in naloge.

— Za starejše delavce zakon šteje moške s 55 in ženske s 50 leti in predpisuje, katera dela se jim ne smejo določiti.

• Pri disciplinski odgovornosti zakon zahteva, da se v disciplinske komisije tozgov vključijo zunanji delavci (s strani občinske skupščine).

• Novi zakon uvaja tudi denarne kazni, ki jih dosedanji zakon ni predpisoval. Kazen sme znašati do 10% zneska mesečne akontacije OD in sicer za kršitve delovnih obveznosti, ko nastane materialna škoda, za neizvrševanje nalog ali malomarno, neredno ali nepravočasno izvrševanje del oz. nalog, zaradi česar so ogrožena življenja, varnost ljudi ali materialne dobrine večje vrednosti, povzročitve pretepa ali nereda, izrabljanje poslovne ali vojaške tajnosti, opustitev ukrepov za varno delo ali zloraba položaja.

Še nadalje pa je dovoljena pogojna kazen, in sicer za čas, ki ne sme biti daljši od 1 leta. Zakonodajalci to utemeljujejo s tem, da se je ta vzgojni ukrep dobro obnesel.

• V poglavju prenehanja delovnega razmerja bi posebej omenili možnost prenehanja dela, če se ugotovi, da delavec ni zmožen opravljati del oz. nalog, ki so mu zaupana ali za katerega se ugotovi, da trajno ne dosega delovnih rezultatov. Za tak način prenehanja zakon zavezuje OZD, da komisijo, ki ugotavlja tako nezmožnost, imenuje DS izmed delavcev,

ki morajo imeti najmanj tolikšno izobrazbo kot jo ima delavec, ki se ga obravnava.

— V zvezi z načinom odhoda v pokoj je novost v tem, da delavcu z doseženim stažem 40 oz. za ženske 35 let, preneha delovno razmerje že po samem zakonu. Če pristojna organizacija, tozdi želi takega delavca obdržati v delovnem razmerju, mora o tem posebej sklepati. Določila pogojev upokojitve bodo v rapublikah različna, vendar pa menim, da je opisan predlog za našo republiko primeren.

— V pogledu varstva pravic zakon zadoljuje in pooblašča sindikalno organizacijo, da delavca zastopa pri uveljavljanju njegovih pravic.

• Če delavec ni zadovoljen z rešitvijo oz. odločitvijo o njegovih pravicah, lahko uveljavlja svoj zahtevek na sodišču združenega dela, ki je edino pristojno za take obravnave.

• Začasno in občasno delo (pogodbeno delo) se sme sklepati le za opravljanje začasnih in obasnih del, določenih v samoupravnih aktih, ki se glede na delovni proces ne opravljajo stalno oz. nepretrgano oz. smejo trajati le 30 dni v posameznem koledarskem letu.

— Zakon posebej obvezuje OZD, da tesneje sodelujejo z zavodi za zaposlovanje in da se prvenstveno kadrujejo registrirano nezaposleni delavci, v kolikor ti ustrezajo vsem pogojem razpisa.

• S kazenskimi določbami v novem zakonu bodo tozdi in odgovorni strokovni delavci zakonsko trdneje vezani za izpolnjevanje določil iz zakona o delovnih razmerjih delavcev v združenem delu.

Naše samoupravne splošne akte moramo uskladiti z določbami zakona o delovnih razmerjih najkasneje do 11. 12. 1978. Do uskladitve pa veljajo neposredno določbe opisanega zakona že 8 dan po sprejetju. Predvideva se, da bo zakon o delovnih razmerjih sprejet najkasneje do konca tega leta.

V KTM Protektor te dni končujejo rekonstrukcijo bazena, ki ima zmogljivost 900 kub. m. Rekonstrukcija je stala okrog 70 milijonov starih din. Bazen je pomemben za krajevno skupnost Zelena jama za potrebe civilne zaščite, sprošnega ljudskega odpora, protipožarne varnosti, v KTM pa za hlajenje aluminijevega sulfata ter za morebitne potrebe avtopralnice.

Predsedniku socialistične federativne republike Jugoslavije, predsedniku zveze komunistov Jugoslavije, tovarišu Josipu Brozu Titu
Beograd

DRAGI TOVARIŠ TITO!

Ob Vašem 85. rojstnem dnevu Vam Centralni komite komunistične partije Sovjetske zveze, Prezidij Vrhovnega sovjeta ZSSR in Ministrski svet ZSSR pošiljajo najpristržnejše čestitke in najlepše želje. V Sovjetski zvezi Vas poznajo kot vidno osebnost mednarodnega komunističnega in delavskega gibanja, čigar revolucionarna življenjska pot se je odvijala pod neposrednim vplivom idej Velikega oktobra. V Sovjetski zvezi Vas poznajo kot vidnega voditelja jugoslovanskih delovnih ljudi, ki 40 let vodi Zvezo komunistov Jugoslavije.

Z Vašim imenom je trdno povezan herojski boj jugoslovanskih narodov med drugo svetovno vojno proti fašističnim okupatorjem ter nastajanje in razvoj nove, socialistične Jugoslavije, aktiven boj SFRJ za mir in mednarodno sodelovanje.

Iz vsega srca Vam želimo dobro zdravlje in nadaljnjo uspešno aktivnost za dobro narodov bratske Jugoslavije.

Ob tej priložnosti bi radi izrazili svojo prepričanost v to, da se bosta prijateljstvo in vsestransko sodelovanje med KPSZ in ZKJ, ZSSR in SFRJ tudi v prihodnje razvijala in krepila v interesu naših partij in držav, v interesu miru in socializma v vsem svetu.

S komunističnim pozdravom

L. Brežnjev,

N. Podgorni,

A. Kosigin,

UKAZ

prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR

O ODLIKOVANJU

predsednika socialistične federativne republike Jugoslavije in predsednika zveze komunistov Jugoslavije,

TOVARIŠA JOSIPA BROZA TITA, Z REDOM OKTOBRske REVOLUCIJE

Za aktivno udeležbo v mednarodnem komunističnem in delavskem gibanju, zasluge v skupnem boju proti fašizmu, veliki prispevek razvoju in krepitvi bratskega prijateljstva in vsestranskega sodelovanja med KPSZ in ZKJ, ZSSR in SFRJ ter ob 85. letnici rojstva, odlikovati predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije in predsednika Zveze komunistov Jugoslavije, tovariša Josipa Broza Tita, z redom Oktobrske revolucije.

Predsednik Prezidija
Vrhovnega sovjeta ZSSR

N. PODGORNI.

Sekretar Prezidija
Vrhovnega sovjeta ZSSR

M. GEORGADZE.

Moskva, Kremelj,
23. maj 1977.

SODELAVCI IZ MODRIČE

(Nadaljevanje z 1. strani)

ske razmere. Stanovanja smo jim organizirali v samskih domovih, tako v našem na Medetovi kot tudi v Škofji Loki in Struževem. Pomagali pa smo jim tudi, da so se zživeli v okolje, ki predstavlja prvo oviro pri vključevanju novih delavcev v novo okolje in nov način življenja. Pri tem moram opozoriti tudi na težave, ki nastopijo ob izplačilu osebnega dohodka. Delavci, ki se zaposlijo ob koncu meseca, dobijo nizek osebni dohodek, s katerim ne morejo normalno živeti. Res je, da jim skušamo pomagati s samopomočjo v višini 800 din, vendar jim zaradi drage prehrane ostane bore malo.

To je le moje skromno mnenje. Upam pa si trditi, da so se fantje iz Modriča uspešno vključili v novo okolje, kar pa žal ne morem trditi za tiste delavce, ki se zaposlijo sami, neorganizirano. Delavci iz Modriča so v prioriteten položaju v odnosu na le-te, saj si morajo delavci, ki se zaposlijo sami, sami priskrbeti stanovanje in organizirati prehrano itd. Zaradi vseh teh težav pa se ti delavci tudi težje zživijo v okolje. Za vse te ljudi bomo v bodoče morali poskrbeti malo bolje, predvsem se bo morala v takih primerih malo bolj angažirati naša mladina in naša sindikalna organizacija.

Da pa bi bila slika popolna, smo se v uredništvu odločili, da se pogovorimo tudi z nekaterimi novimi sodelavci iz Modriča. Obiskal sem dva, povedala pa sta mi naslednje:

Ahmed Mehmedović

zaposlen v tozdu Preveleke valjev
- TTI

Po poklicu sem avtomehanic, v Modriči sem bil zaposlen v privatnem sektorju. Kaj naj vam povem? Dolg delovni dan sem imel in nizek osebni dohodek. Tako nisem več vzdržal. Prijavljen pa sem bil tudi na skupnosti

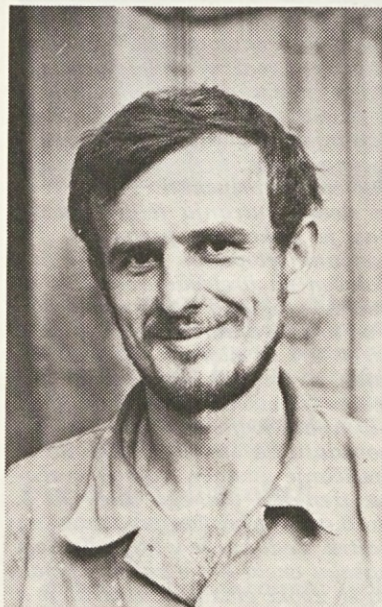
za zaposlovanje. Ko so me obvestili o možnosti zaposlitve v Kranju, sem bil takoj pripravljen. Opravil sem sprejemni postopek in tako odpravil še zadnjo zapreko. Danes sem tu med vami in dobro se počutim. Dobro je bilo poskrbljeno za nas, tukaj smo dobili stanovanje. Jaz stanujem v samskem domu v Škofji Loki, z vsem sem zadovoljen.

V kolektivu se razumemo, lepo so nas sprejeli in zdi se mi kot da smo skupaj že nekaj let in ne samo par mesecev. Poudarim lahko, da do danes nisem imel nikakršnih problemov in upam, da bo tako tudi v bodoče. Še to, da ne pozabim, imam veliko prostega časa, ki ga v glavnem porabim za branje zabavne literature, rad pa bi se vključil še v kakšno sekcijo, rad bi postal platinec.

Toliko mi je o sebi povedal moj prvi sogovornik, upam, da se bo njegova želja izpolnila in da bodo predstavniki planinskega društva našli pot do Ahmeda in mu uredili željo.

Moj drugi sogovornik se je v Savi zaposlil šele pred dobrim mesecem, tako da je bil v izjavah bolj skromen.

Kostadin Filipović

Doma sem iz Kogljica pri Modriči, končal sem osnovno šolo in se na skupnosti za zaposlovanje prijavil za možno zaposlitev. Rad sem sprejel predlog in kandidiral za prosto delovno mesto v Savi. Danes mi ni žal, dobro se počutim, vse je v redu. Upam, da bom zadovoljen tudi z osebnim dohodkom. Resnično nimam nikakršnih problemov. Tu v valjarni so me sprejeli za svojega, takšni so tudi odnosi. To pa je tudi vse, kar vam lahko povem, saj sem v Savi kratek čas in so moji vtisi še precej skromni.

Toliko tokrat o delavcih iz Modriča, mi v uredništvu pa jim želimo, da bi se dobro počutili tu med nami, pri delu, športu in zabavi.

L. M.

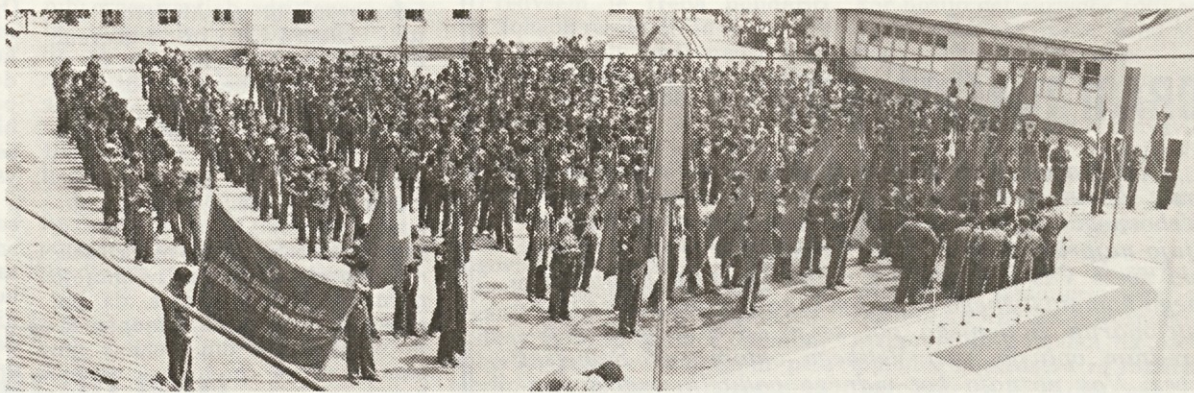
Ho... ruk!

že zgradila cesto tako, da smo mi opravljali stranska dela. Tako smo npr. planirali, vnašali zemljo na nasip, kopali jarke, beto-

Večerjalo se je ponavadi bolj slabo, saj so vsi hiteli pred oder, na katerem se je vsak večer kaj dogajalo. V goste so nam priha-

bavo s takoimenovanimi »radiovečeri«. Te predstave so pripravljale brigade same. Vsebovale so recitatorske točke, skeče, glasbe-

BRIGADIRSKI DAN

(nadaljevanje in konec)

Vse mladinske delovne brigade, razen ene, v kateri ni bilo niti enega dekleta, so bile sestavljene mešano, se pravi iz fantov in deklet. To so bili brigadirji in brigadirke raznih starosti, poklicev in narodnosti. Takšne strukture brigad pa ne bi mogle izvrševati svojih obveznosti, če ne bi obstajal določen red. Brigadirski dan je bil bogato izpolnjen z delom in drugimi aktivnostmi tako, da nobenemu ni moglo biti dolgčas. Podobno kot v vojski, smo imeli tudi mi svoj dnevni red.

Zjutraj smo ustajali ob štirih in petnajst minut. Vzrok za tako zgodnje ustajanje je bilo zelo močno sonce, ki je že navsezgodaj začelo pripekati. Takoj nato je sledila jutranja telovadba, ki nas je dokončno prebudila. Po končani telovadbi je sledil čas določen za urejevanje spalnic in osebno higieno (umivanje itd.). Vse to je trajalo do petih. Točno ob 5. uri so morale biti vse brigade v »stroju« pred svojo zastavo. Ob zvokih himne smo dvignili vsak svojo zastavo. Moram povedati, da sta bila dviganje in spuščanje zastave najbolj svečana trenutka vsakega dne. Od 5. do 6. ure je bil čas predviden za zajtrk. Tedaj se je v brigadirskem naselju vnelo kot v panju. Mešali so se zvoki glasbe iz zvočnikov z veselim petjem brigadirjev. Pogostoma je ves ta vrvež preglasilo geslo brigadirjev: TITO, PARTIJA, MLADIŃA, AKCIJA. Vrstili so se pozdravi ene brigade, druge itd. Kljub vsemu temu živžavu je bilo vse pripravljeno za odhod na traso (prapor, zastave, orodje, posode za vodo in drugo). Ob 6. uri je napočil čas odhoda.

Na traso smo se vozili z avtobusi beograjskega podjetja Lasta, in sicer po dve brigadi skupaj. Udobja torej ni bilo, toda kaj nam mar, petje in vzklikanje se je nadaljevalo tudi v avtobusu. Naša brigada je potovala skupaj z beograjsko brigado Draga Mauzer. Ko smo prispeli na cilj, nas je traser razporedil in nam dal navodila. Podjetja, ki sodelujejo pri izgradnji avtoceste, so v glavnem s sodobno mehanizacijo

nirali, kopali temelj za most itd. Za delo je bilo določeno 6 efektivnih ur. Vmes pa smo imeli pol ure za malico. Ob 13. uri je bil določen odhod s trase. Toda na žalost smo to le malokrat doživeli. To pa zato, ker ni bilo dobro organiziranega prevoza ne za nas, ne za traserje. Po končanem delu so naš traser, glavni traser in strokovnjaki iz podjetij skupaj izmerili narejeni del trase. Ker so merili za 2 ali več brigad, se je pogostoma zavleklo, do ene ure čakanja ali pa še več. Najbolj zoprno pa je bilo to, da smo največkrat čakali v avtobusu.

Takoj po povratku s trase smo šli na kosilo. Popoldanski odmor je trajal do 16.30. V tem času smo se tuširali, ukvarjali z raznim športom, obiskovali tečaje kot npr. radijski tečaj, fotografski tečaj, tečaj za SLO, novinarski, tečaj iz ikebane itd., pisali smo pisma, pripravljali zidne časopise, biltene in drugo. Ob 16.30 so se začela športna tekmovanja med brigadami. Nasploh, toliko različnih stvari se je dogajalo ob istem času, da so mnogi jadikovali, da ne morejo prisostvovati povsod, kjer bi hoteli.

Kar prehitro je napočil čas za spuščanje zastave. Postopek je bil vedno enak, se pravi kakor zjutraj, spuščal pa jo je tisti, ki se je tistega dne najbolj izkazal. Sledila je večerja.

Zemlja je bila zaradi vlage precej kepast, zato delo ni bilo ravno lahko. Na sliki skupina kranjskih brigadirjev

Na mladinski delovni akciji »Avtocesta 77« (ORA »avtoput 77«) je v 1. izmeni sodelovalo 12 brigad, to je 650 brigadirjev. SR Slovenijo je zastopala MDB Jože Gregorčič – Kranj, ki je štela 51 brigadirjev, od tega 9 deklet.

jali razni ansambli narodnih plesov, dramska skupina iz Beograda, pop skupina, ki pa zaradi izpada električnega toka na žalost ni nastopila in drugi. Kadar pa nismo imeli nikogar v gosteh, smo si sami uredili za-

ne točke in še kaj zanimivega. Ti programi so se zaključili do 21.30. Do 22. ure smo morali biti v posteljah. Brigadirsko naselje je v tišini utonilo v noč s pričakovanjem novega veselega dne.

Ivan Draškič

KOLIKO, O ČEM, KDO ...

Za nami je 12 številok tovarniškega glasila, ki smo ga vestno, manj vestno, ali pa sploh ne, prebirali. Savski časopis oblikujejo in določajo njegovo vsebino poleg novinarjev iz oddelka za informiranje še ostali Savčani, če seveda to žele, oziroma imajo novinarsko žilico. Žal je teh slednjih malo, ali pa so to vedno eni in isti. Če na kratko preletimo vsebino našega časopisa, bomo ugotovili, da vsebuje Sava za vsakega nekaj. Na eni izmed šestnajstih strani, kolikor jih ponavadi šteje časopis, so tudi članki o mladini in mladinski organizaciji.

Ko sem prelistoval letošnje savske časopise od prve do dvanajste številke, sem prišel do naslednjih zanimivih številok in dejstev, ki jih bom zaradi preglednosti uvrstil v razpredelnico:

1 - 12 številke	Sava - lok. Kranj	Totra Lj.	Vulkan Nis	Skupaj
Štev. prispevkov	24	2	3	29
Štev. dopisnikov	10	2	3	15
Ženske dopisnice	2	1	-	3
Moški dopisniki	8	1	3	12

V polletju, ki je za nami, smo pisali: o delovnih akcijah, ki so jih izvedli mladi v tovarni, o športnih srečanjih mladih, sodelovanju mladine z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, o seminarjih, kjer so se mladi izobraževali, o javnih tribunah, ki so jih pripravili mladi, o izletih, obiskih, kvizu, o delu po osnovnih organizacijah in še o čem. Iz vsega tega je razvidno, da je mladina delavna, le pri dopisovanju v Savo se je malo zataknilo, kajti mnogo akcij in drugih dogodkov gre mimo nas, ne da bi nas o tem mladinci preko časopisa obvestili. Zavedati bi se morali, da je tudi obveščanje ena izmed aktivnosti in obenem obveznost do naših ljudi v naši samoupravni socialistični družbi.

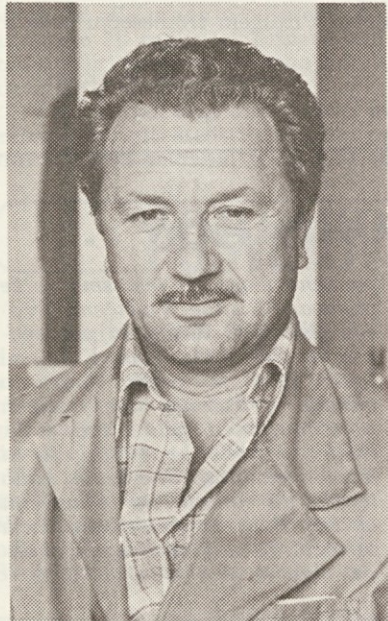
Jože Vratarič

NEZGODA TABORNIKOV ODREDA ALBINA DROLCA

Menimo, da je prav, da spregovorimo tudi mi, Savčani, in vodstvo odreda Albina Drolca o nezgodi, ki se nam je pripetila v drugi izmeni taborjenja v Perojskem gozdu pri Fažani. Tudi zaradi tega, ker naše glasilo bere vse več ljudi, ki jih želimo objektivno informirati o tej nesreči. Vprašali smo...

Kako ste se pripravili na letošnje taborjenje?

Že tretje leto vodimo taborjenje v Fažani popolnoma sami. Na podlagi dosedanjih izkušenj smo vse predhodno pripravili. Tudi najbolj zahtevni taborniki niso imeli pripomb na organizacijo, hrano, sanitarije... Zveza tabornikov Slovenije je postavljala sicer pogoje, da smejo organizirati samostojna taborjenja le društva, sekcije, ki so imele na njihovem zletu 15 ljudi. Mi jih toliko zaradi delovnih obveznosti nismo mogli poslati, zato smo jim še posebej hoteli dokazati, da smo zmožni voditi tabor sami. Vodenje smo zaupali trem starejšim vodnikom in taborvodji, ki so imeli pripravljen celoten program za taborjenje. Do trenutka nezgode je program potekal tako, kot si moremo le želeli.

Vule Cicmil

Nesreča se je zgodila v ponedeljek, tretji dan taborjenja dopoldne. Pri tem sta bila prisotna Tone Dolšak, ki je že starejši tabornik in Ištvan Tumo, ki je pri tabornikih že od 7. leta starosti (je tudi član gorske straže in končal seminar v Poreču). Za tisti dan so imeli nalogo, da popeljeje otroke v tovarno Boris Kidrič, ki izdeluje keramične ploščice. Od tam bi prinesli odpadne ploščice in z njimi okrasili tabor. Pot je vodila mimo usodne vile. Veliko otrok je bilo, ki so letos taborili prvič. Od prijateljev so zvedeli o »Hiši strahov« in bili so radovedni, kaj skriva v sebi ta

čudežna vila. Obisk te vile je tudi sen vseh otrok, ki letujejo v Perojskem gozdu in jo redno obiskujejo, skupina za skupino. Hiša je zelo zanimiva in privlači ne samo otroke, ampak vanjo zahajajo tudi starejši.

Tone Dolšak

Mi smo bili le ena izmed številnih skupin. Ogleдали smo si najprej 1. nadstropje, kjer smo izpustili eno sobo, ki je imela razpoko v stropu, in se podali v drugo nadstropje. Vodnik je tabornikom pripovedoval o tej nenavadni zgodovini vile. Sama vila je bila zgrajena leta 1918. Zgradil jo je nek avstrijski upokojeni oficir in kmalu zatem umrl. Kupil jo je nek Italijan, tudi ta je umrl. Nato je tu stanoval Robert Koch. Člani te družine so vsi pomrli zaradi malarije. Tu je stanoval nato z družino nek starejši grof, in ko so mu pomrli vsi člani družine, je vilo prodal. Kot nam je povedal tajnik tozda Badel, ki je v bližini te vile, je še pred 9. leti v njej stanovala neka ženska, nekaj let pa je sedaj že popolnoma prazna. Od tod izvira ta misel o vili strahov. Tov. Tumo je povedal, da so si ogledali že drugo nadstropje in prišli do balkona. Otroci so stopili nanj, nakar je začelo drseti proti sredini. Poskušal je potegniti kar največ otrok nazaj v prostor, vendar je bilo to za 12 otrok prepozno. Ta balkon je padel na nižjo ploščo, ta pa se je udrla in pokopala otroke. Z njimi je padel tudi vodnik.

Tov. Dolšak je pripovedoval, kako hitro je potekalo vse skupaj. V nadstropju so bili kose 5 minut, ko so zaslišali pokanje in krike otrok iz sprednje skupine. Otroci, ki so ostali v vili, so jo takoj zapustili, sam pa je začel odkopavati 2 otroke, nakar so ga otroci opozorili, da nekdo leži nezavesten. Hitel je reševati in ugotovil, da je to njegov sin. Nesel ga je na betonsko ploščo, položil na ravno podlago in odšel

k ostalim ponesrečencem, ki so bili še pod ruševinami. Največ otrok je bilo pod 4 kv. m veliko ploščo, ki pa je bila zagozdena. Tu so bili že mimoidoči, ki so takoj priskočili na pomoč in tako nam je štirim moškim uspelo po večkratnem poskusu dvigniti ploščo toliko, da smo lahko spravili otroke izpod nje. Naši taborniki so tekli obvestiti o nesreči tabor, oddaljen od kraja nezgode 10 minut, o nesreči so bili obveščeni tudi v tovarni Badel, ki je v bližini. Njihov tajnik Peter Vukičević je takoj po obvestilu zapustil pisarno, šel v obrat, kjer so takoj ustavili proizvodnjo in hiteli na pomoč. Sami z nekaj slučajnimi obiskovalci pa smo hiteli tako, da so bili vsi ponesrečenci do prihoda zdravniškega osebja na prostem. Med prvimi strokovnimi močmi je pritekla k nam naša medicinska sestra Zupan Rajka. Z neverjetnim čutom za odgovornost v tej situaciji je iskala najboljše prijeme, organizirala nadaljnje nudenje pomoči. Kaj pomeni biti v takem trenutku prisoten kot zdravnik, smo lahko razbrali iz ocene starejšega vojaškega zdravnika dr. Stojanoviča, ki se je slučajno znašel ob tej nesreči. Dal je vse priznanje naši medicinski sestri Rajki, zakaj sam se ni znašel.

Nadaljnja akcija je tekla zelo hitro. V pol ure po dogodku so bili vsi ranjenci, skupaj z vodnikom tov. Tumo prepeljani v puljsko bolnišnico, kjer so jih pred vhomom že čakala bolniška vozila, pripravljeno je bilo zdravniško osebje in kirurška soba. 3 poškodovane so po pregledu poslali nazaj, 10 pa jih je ostalo na kliniki.

Vzdušje po dogodku?

V taboru je bilo takoj po dogodku moreče, vsak je taval po svoje. Z vodniki smo se zmenili, da začnemo z otroki takoj delati, tako da bi jim odtegnili pozornost od dogodka. Ševeda smo morali za nekaj časa prilagoditi program situaciji, zato da ne bi ustvarili večje panike in da ne bi prišlo do odhajanja.

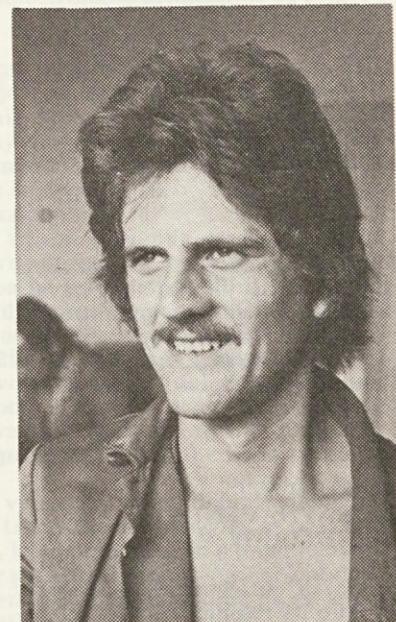

Štefan Zupan

Že takoj po dogodku samem so se taborniki iz bohinjkega in škofjeloškega tabora, ki so taborili z nami v Perojskem gozdu, ponudili, da želijo darovati kri. Spiske smo dostavili v bolnico. Pozneje je 17 naših tabornikov darovalo kri.

Bili ste dolžni obvestiti o nezgodi starše. Kako?

Počakali smo drugo zdravniško poročilo in okrog 21. ure istega dne odpotovali v Kranj. Ob 6. uri smo potrkali na prva vrata in ob 10. uri že zaključili z zadnjim sporočilom. Še isti dan smo se urnili v Pulo. Vse starše, ki so imeli nepoškodovane otroke, smo takoj obvestili o počutju z dopisnicami.

Ištvan Tumo

Obiskati starše je bilo v tem trenutku najmučneje. Nimam besed o tem, s kakšnim razumevanjem so sprejeli neprijetno vest. Kot da bi se to naredilo nekomu drugemu, bolj smo se jim smilili mi, kot pa otroci, ki so že bili v zdravniških rokah.

Ste lahko obiskovali ponesrečene prijatelje v bolnici?

Mislím, da je ves kolektiv težko pričakoval obisk v bolnišnici. Dovolili so nam in posamezniki smo imeli vstop v bolnico skoraj ob vsakem času. Presenetljivo od tabornikov pa je tudi, da se je kar 47 tabornikov zbralo ponoči ob 02.25 uri na puljskem letališču, da so pospremili tovarše na pot z letalom INEX ADRIA, ki jih je pripeljal na ljubljansko letališče, od tam pa so bili prepeljani v Klinični center.

Razen Iztoka Dolšaka, ki je še vedno v nezavesti, so danes že vsi v domači oskrbi. Kljub temu, da smo s taborenjem nadaljevali, na prijatelje nismo pozabili. K njim je šla njihova medicinska sestra, jih bodrila ter prinašala podzrave vseh prijateljev in znancev. Obiskali pa so jih tudi predstavniki raznih organizacij in društev iz republike.

Nadaljevanje na 8. strani

IZNAJDITELJSKA DEJAVNOST V PRVI POLOVICI 1977

Skupno število prijavljenih predlogov je 37. Pregled prijavljenih predlogov po skupnosti tozdoz

TAP	16
TTI	14
Umetno usnje	1
KET	3
OSS	3

Vseh predlogov, ki so bili v delu ali obravnavani v prvi polovici letošnjega leta je bilo 75.

Pregled po skupnostih tozdoz:

TAP	28
TTI	31
Umetno usnje	3
KET	7
OSS	5
TTI OSS	1
Skupaj	75

Podatki za obravnavane predloge so prikazani skupaj za tiste predloge, ki jih je obravnavala komisija delovne organizacije, stare komisije po skupnostih tozdoz, samo delavski svet, ali pa se je zanje le pripravil material za obravnavo.

REZULTATI OBRAVNAVANIH PREDLOGOV

Od 75 obravnavanih predlogov je bilo 34 rešenih, od tega 21 pozitivno rešenih in 13 odklonjenih. Dva predloga so avtorji stornirali, 39 predlogov pa je ostalo v delu.

PREGLED PRIHRANKOV IN NAGRAD PO SKUPNOSTI TOZDOZ

Skupnost tozdoz	Prihranek	Izplačane nagrade	Znesek za odklonjen predloge
TAP	1.004.526,32 (pri 6 predlogih)	88.809,96	300,00
TTI	8.676,21 (pri 1 predlogu)	6.717,93	500,00
KET	119.993,00 (pri 2 predlogih)	8.100,00	200,00
TTI OSS	3.089.044,51 (pri 1 predlogu)	107.152,79	—
Umetno usnje	—	3.500,00	100,00
Skupaj		214.280,68	1.100,00

Komisija se je sestala 25 krat
46 predlogov je obravnavala po enkrat
14 predlogov je obravnavala po dvakrat
2 predloga je obravnavala po trikrat

PREGLED OBRAVNAVANIH PREDLOGOV PO STOZDIH

Skupnost tozdoz	Positivno rešeni	Odklonjeni	Stornirani	V delu
TAP	12	3	1	12
TTI	5	7	1	18
Umet. us	2	1	—	—
KET	1	2	—	4
OSS	—	—	—	5
TTI OSS	1	—	—	—
Skupaj	21	13	2	39

Od 21 pozitivno rešenih predlogov so bile 4 tehnične izboljšave in 17 koristnih predlogov.

PREGLED POZITIVNO REŠENIH PO SKUPNOSTI TOZDOZ

	Tehnična izboljšava	Koristni predlog
TAP	3	9
TTI	—	5
Umetno usnje	—	2
KET	—	1
TTI OSS	1	—

Za navedenih 21 pozitivno rešenih predlogov so bile avtorjem izplačane nagrade v skupnem znesku 214.280,68 din, za 13 odklonjenih predlogov pa je bilo v skladu z 10. členom našega pravilnika izplačanih 1.100,00 din.

Za iznajditeljsko dejavnost delovne organizacije na področju Kranja je bilo v prvem polletju 1977 izplačano skupaj 215.380,68 din.

Skupen prihranek je za to obdobje znašal 4.222.240,04 din.

1 predlog je obravnavala štirikrat
8 predlogov je obravnavala delavski svet
4 predloge je RTI pripravil za obravnavo.

Nadja Markun

DELAVSKI SVETI O INOVACIJAH

V drugem tromesečju letošnjega leta so obravnavali in dokončno potrdili iznajditeljske predloge trije delavski sveti:

1. delavski svet TAP na treh sejah,
2. delavski svet TTI na treh sejah,
3. delavski svet Umetnega usnja na dveh sejah.

1. Delavski svet TAP je v tem času potrdil 5 predlogov, od katerih je bila ena tehnična izboljšava, dva koristna predloga in dva odklonjena predloga. Za vse navedene predloge so bile izplačane nagrade v skupnem znesku 11.400 din, gospodarske koristi pa ni bilo možno izračunati pri nobenem predlogu.

PREGLED POTRJENIH PREDLOGOV V TAP

Zap. št.	Avtor	Naslov predloga	Opredelitev
1.	Jožef Košir	Zaščita kabla za varnostno napravo na potniški preši KRUPP št. 33 leva stran	koristni predlog
2.	Krsto Doder Ivan Podakar	Priprava za vpenjanje nožnih obročev	tehnična izboljšava
3.	Branko Kasunič	Predelava sklopke za transportni trak pri diagonalnem rezalnem stroju Buzuluk	koristni predlog
4.	Anton Lebar	Skladiščenje rol gumiranega jeklenega korda	odklonjen
5.	Vinko Potočnik	Naprava za kontrolo točne nastavitve žarkov na tovarni R konfekciji	odklonjen

2. Delavski svet TTI je v drugem tromesečju potrdil 6 predlogov, od tega so bili štirje koristni predlogi, dva predloga pa sta bila odklonjena. Izplačane nagrade so znašale skupno 5.317,93 din, gospodarska korist, ki jo je bilo možno izračunati le pri enem predlogu, znaša 8.676,21 din.

PREGLED POTRJENIH PREDLOGOV V TTI

Zap. št.	Avtor	Naslov predloga	Opredelitev
1.	Alojz Starc	Predlog za izboljšavo dela na K-06	koristni predlog
2.	Tine Florjančič	Izboljšava dela pri vulkanizaciji ventilov za industrijsko pnevmatiko (14 x 4)	koristni predlog
3.	Tone Pavšar	Sprememba žigosanja velozračnic	koristni predlog
4.	Franc Škrjanc	Izboljšava pri snemanju ovratnikov za potapljaške obleke	koristni predlog
5.	Rajko Debeljak	Hlajenje 14 x 4 zračnic in uporaba dvojnih bombirnih naprav	odklonjen
6.	Bruno Rožaj	Avtomatsko označevanje konfekcioniranih zračnic pri posameznih konfekcionerkah	odklonjen

3. Delavski svet Umetno usnje je v drugem tromesečju potrdil en predlog.

N. Markun

NEZGODA TABORNIKOV...

(Nadaljevanje s 7. strani)

Pri vsem pa se moramo še posebej zahvaliti tovarišu Klotičniku, podpredsedniku taborniške zveze Slovenije. Izredno prizadevno in nesebično je pomagal povsod, kjer je bilo treba ob naši nesreči.

Ste letošnji program taborjenja zaključili?

Kot smo imli v programu, so bile v Fažani organizirane tri izmene s približno 120 taborniki. Letošnje taborjenje je bilo od vseh dosedanjih najbolje organizirano, imeli smo tudi ugodno vreme.

— Kako bo z nadaljnjim taborjenjem v tem kraju?

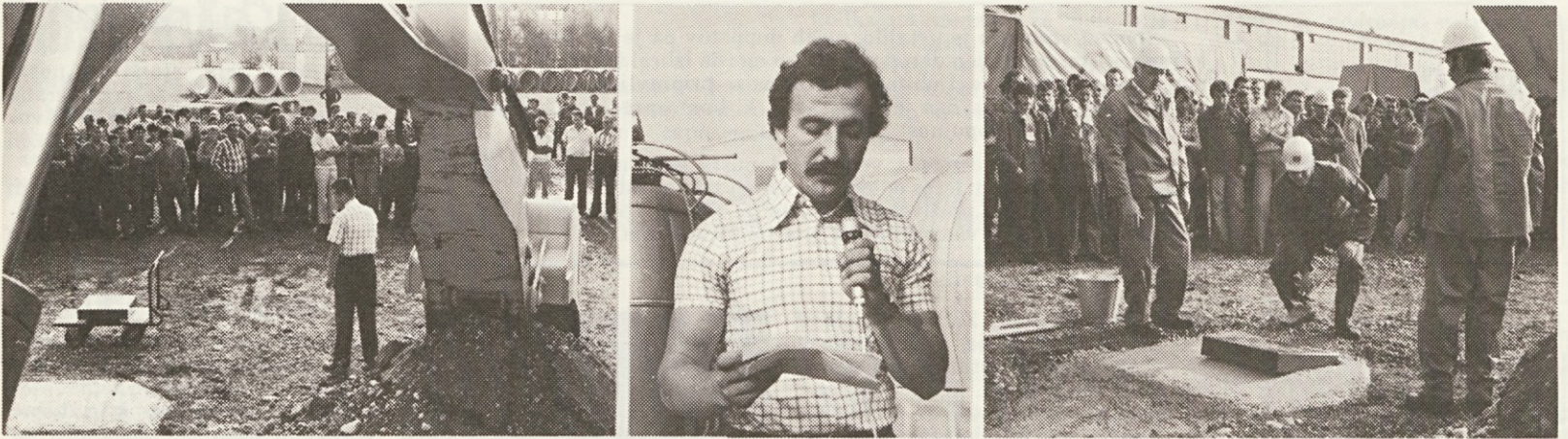
Bili smo pri predsedniku občine Pula in vemo, da je taborjenje v prihodnjem letu problematično. Skupščina občine Pula je že leta 1974 razglasila ta del za park, v katerem naj bi bilo prepovedano vsako kampiranje ali taborjenje. Za letos so nam dovolili tri izmene, za prihodnje leto pa bomo dali na Izvršni svet SO Pula

pismo vlogo. O tem smo se že pogovarjali s tov. Volčičem, predsednikom SO Kranj in predsednikom SO Pula tov. Količem. Leta 1974 je prišlo tudi do odloka o rušenju vseh starih objektov, med njimi tudi vile. Nikjer v okolici oz. bližini vile ni nikakršne opozorilne table, kljub temu, da imajo na Skupščini občine Pula že precej pismenih pritožb, da naj zavarujejo okolico.

So sredstva obveščanja dala pravilne informacije za javnost?

Takoj po dogodku smo se zmenili, kdo bo kontaktiral z novinarji in dajal uradne informacije. Z nami je vseskozi sodeloval in bil prisoten v taboru novinar Vjestnika tov. Ljubo Rakočević, ki je naše informacije in stanje pravilno tolmačil in tudi zelo pošteno pisal o dogodku. Razen izjave v Glasu so ostale vesti v javnih sredstvih obveščanja popačene in izkrivljene in niso prinašale pomirjenja, pač pa nasprotne.

Jošt

(Nadaljevanje s 1. strani)

KONČNO!

Predsednik delavskega sveta KET je dejal:

»Pozdravljam vse navzoče, ki so se danes zbrali, ko bomo vzdali temeljni kamen nove mehanične delavnice.

Dovolite mi, da se z nekaj besedami povrnem v preteklost in na kratko orišem pot do izgradnje nove delavnice. Kmalu po preselitvi strojev iz obrata I in s pričetkom izgradnje novih proizvodnih zgradb so delavci vzdrževalnih dejavnosti spoznali, da v prostorih, ki jih imajo na razpolago, ne bodo več kos rokom za popravila raznih strojev in naprav, ki so jih od njih zahtevale proizvodne enote. Zato so pričeli sprva potihoma in previdno preko samoupravnih organov spraševati, kdaj bo na vrsti izgradnja nove delavnice. Če rečem, da je bilo to spraševanje na začetku bolj tiho, moram povedati, da je postajalo vedno glasnejše in da nazadnje že ni bilo več seje ali zbora delavcev, da ne bi bilo to vprašanje točka dnevnega reda. Menim, da je bilo to tudi upravičeno, saj je v pogojih, v katerih sedaj delajo naši ljudje, resnično težko uspešno opravljati zahtevne naloge. Samo visoki samoupravni zavesti naših delavcev gre zasluga, da so bile vse naloge vedno uspešno opravljene.

Čeprav so bila sredstva za izgradnjo delavnice že prej nekajkrat v planu, je bila gradnja odložena, kajti v planih so bili tudi projekti za izgradnjo ali razširitev proizvodnih enot, za katere pa smo vedeli, da morajo biti narejeni, če smo hoteli, da je postala naša delovna organizacija to, kar danes je.

Prav zaradi tega naši delavci niso nikdar premišljali, če je bilo potrebno odstopiti sredstva za razvoj proizvodnih enot in so se vedno, čeprav v slabih delovnih pogojih še vestneje posvetili delovnim nalogam.

Pričetek gradnje mehanične delavnice naj bo obeležen tudi na tak način.

Na levi sliki: tovariš Filip Majcen, glavni direktor Save je otvoril gradnjo. Pomen gradnje je opisal Janez Bajželj, predsednik delavskega sveta KET, tovariš Pavel Volk pa je položil temeljni kamen

Tako smo vse do letošnjega leta premagovali težave, ki so se pojavljale ob delu. Letos pa smo s pomočjo vseh samoupravljalcev družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov, vodstvom delovne organizacije pričeli z realizacijo izgradnje novega objekta. Tako so bili vsi projekti izdelani v zastavljenih terminih, prav tako pa so odobrena tudi kreditna sredstva. In sedaj samo še čakamo, da bo eden naših najstarejših sodelavcev položil temeljni kamen.

Pred tem naj še dodam, kaj bo za nas pomenila nova delavnica. Prvenstveno se bodo izboljšali delovni pogoji, razen tega pa bomo z razširitvijo in obnovitvijo strojnega parka lažje, boljše in hitreje opravili remonte strojev ter izdelavo novih strojev in naprav. Prav tako se bo s tem razširila orodjarska dejavnost, katere pomena ni treba posebej poudarjati. Tudi strokovne službe vzdrževanja, energetike, orodjarne ter transporta bodo dobile svoje prostore v tej zgradbi. Večni problemi s skladiščnimi prostori bodo rešeni in seveda s tem tudi hitreje poslovanje. Tudi požarna varnost podjetja se bo izboljšala, saj bodo dobili naši poklicni gasilci prostor, tako da ne bodo več raztreseni po celi tovarni.

Upam, da sem naštel dovolj, da vemo, kaj bomo dobili z novo delavnico. Nas, delavce pa ta svečani trenutek obvezuje, da še bolj zavestno in predano izvršujemo naloge, ki so pred nami in s tem ponovno dokažemo, da smo zaslužili to, za kar sedaj polagamo temeljni kamen.

Potem so v svež beton položili temeljni kamen, zazidal pa ga je po stažu najstarejši delavec KET tov. Pavel Volk.

Pravijo, da bo nova zgradba končana čez dobro leto.

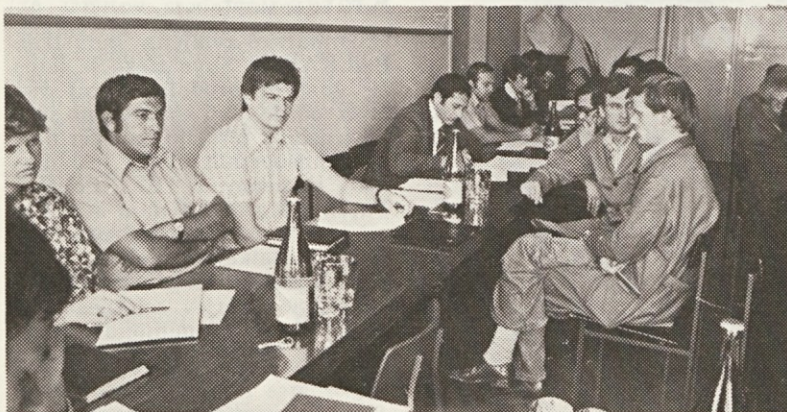
J. Štular

POSVETOVANJE GUMARJEV

24. junija je bilo v Savi enodnevno posvetovanje gumarjev, ki ga je organiziralo društvo plastičarjev in gumarjev – komisija za elastomere. Tema posvetovanja je bila »Inovacije in tehnične izboljšave v gumarski industriji«. Posvetovanja se je udeležilo 35 predstavnikov, ki so zastopali 10 delovnih organizacij. Svoje predstavnike so poslale na

posvetovanje naslednje delovne organizacije:

Agis – Ptuj
Bokeljka – Kotor
Borovo – Borovo
Elka – Zagreb
Gumitehnika
Marjan Čavić – Zagreb
Rekord – Rakovica
RIS – Zagreb
Sava – Kranj
Sintetik – Banja Luka

Inovacijski dejavnosti se namenja vse več pozornosti. Ker je v Savi ta dejavnost dobro razvita, se mnogi želijo o tem podrobneje informirati. Temu je bil namenjen tudi opisani posvet.

Navzoče je v imenu direktorja razvojno-tehnološkega instituta, inž. Ivana Škofica, ki je bil tega dne službeno odsoten, pozdaril inž. Janez Bohorič. V svojem pozdravnem nagovoru je poudaril, da je to posvetovanje prvi poskus, vsaj v zadnjih nekaj letih, ki ima cilj, da zbliža gumarske tehnologe, ki se pri svojem vsakdanjem delu ukvarjajo s podobno problematiko, a se v večini primerov med seboj ne poznajo. Izmenjava izkušenj na različnih področjih dela je prav gotovo osnova za racionalizacijo dela, ker se danes za reševanje mnogih problemov iste narave vložijo isti napor večkrat namesto enkrat.

Za to posvetovanje izbrana tema »Inovacije in tehnične izboljšave v gumarski industriji«, ima cilj izmenjavo izkušenj in iskanje poti k izboljšanju stanja na navedenem področju.

Po zaključnem uvodnem delu je tov. Nadja Markun poročala o razvoju iznajditeljske dejavnosti v Savi, nato je sledila diskusija.

Težišče diskusije so bila vprašanja okrog problema za čim hitrejšo realizacijo idej in težave pri definiranju meje med inovacijo in delovno dolžnostjo avtorja. Zlasti je to problematično pri strokovnih delavcih. Nagrajeva-

nje avtorjev je še razmeroma nenotno, kljub temu, da so v pravnih podobnih tabelah in faktorjih za izračunavanje. Večji problem predstavlja tudi neizdelan sistem samofinanciranja te dejavnosti. Pomoč pričakujemo od Zveze izumiteljev SFRJ (oz. republiških zvez), ki pripravljajo predlog samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah, metodah in merilih za organiziranje inventivne dejavnosti v gospodarstvu. V aneksu tega dokumenta bo obdelano finansiranje iznajditeljske dejavnosti.

Zelo zanimive so bile tudi izrečene misli o potrebi po izmenjavi informacij o prijavljenih predlogih med posameznimi delovnimi organizacijami oz. tozdi v gumarski industriji. Take informacije bi bile lahko objavljene v biltenu, izkoriščanje posameznih idej pa bi moralo biti regulirano kot transfer industrijske lastnine. To naj bi bila tema enega naslednjih posvetovanj.

Naslednje posvetovanje je predvideno septembra v REKORD v Rakovici.

Po končani diskusiji so si gostje ogledali avtopnevmatiko, nato so pred zaključkom še malo prijetno pokramljali z našimi tehnologi.

N. Markun

VTISI Z ODDIHA

Sončno vreme se je ustalilo, naših dopustov pa je žal konec. Tisti, ki jim je ostal še kakšen dan dopusta, bo morda izbral še kakšen sončen dan za skok na morje, ljubitelji planin pa se pripravljajo na krajše ali daljše ture. Nekaj pa nas je tudi takih, ki bomo preostanek dopusta prihranili za zimsko opojnost.

Naj bo tako ali drugače, večji del dopusta je za nami in tako kot vsako leto, smo se tudi letos odločili za klepet po dopustu.

Kakšni so vtisi o preživetem dopustu pa boste izvedeli, če preberete sestavek, ki sva ga za vas pripravila z našim fotografom.

Franc Žan iz obrata V

Letos sem dopust preživel z družino v Poreču, v naših počitniških prikolicah, točneje v Zelenu Laguni. Teden, ki sem ga preživel na morju, je kar prehitro minil. V tem kampu je resnično poskrbljeno za gosta. Rekreativje je dovolj, vsak ima na razpolago veliko število športnih objektov in naprav, od kolesarjenja, namiznega tenisa, tenisa, do čolnarjenja.

Skratka vse bi bilo v redu, če bi bile prikolice v stanju, kakršnem bi morale biti. Pošteno sem se moral potruditi, da sem usposobil klopi za normalno sedenje. Moram pa povedati, da sem z organizacijo letovanja v okviru Save zadovoljen, letos sem v tej organizaciji letoval že četrto. Nekaj dopusta mi je še ostalo, računam, da ga bom nekaj dni preživel na Pokljuki.

Lola Tomin, Stara pošta

Maslenica pri Zadru je tipično počitniško naselje, ki je zraslo v zadnjih nekaj letih. V prijetnem oljkinem nasadu, ki spominja na nekakšen park, stoji že precejšnje število vikendnih hišic, lastniki teh hišic so doma širom po Jugoslaviji in ena od teh hišic je last mojega brata. To naselje je treba videti, prepričana sem, da takšnega miru, prave divjine ni nikjer več na naši obali. Naselje sicer še ni urejeno, nima vode, niti elektrike, zato pa ti pričara pravo »tarzansko vzdušje«. Zares fletno smo preživel dopust. Najbolj srečni pa so bili naši otroci. Voda je čista, plaža improvizirana, vendar idealna za naše malčke. Še bom preživela dopust na tem prijetnem kraju.

Ferdo Nemeč, POS

Dopust sem preživel na otoku Ižu pri Zadru. Otoka in poti do njega ne bi opisoval, saj je veliko Savčanov, ki ta otoček v zadrskem arhipelagu dobro poznajo. Všeč mi je bilo vse, tudi to, da to še ni posebno razvpito letovišče kot na primer naš Portorož, vendar je za zabavo poskrbljeno tudi na tem otoku. Posebno bučno je v času tradicionalne »FESTE«. Osem dni, kolikor sem jih preživel na morju, je hitro minilo, vendar sem bil z vsem zadovoljen. Tudi organizacijo takšnega načina letovanja moram pohvaliti.

Nekaj dni dopusta mi je še ostalo, te pa nameravam porabiti za obisk staršev na Bizeljskem, mogoče jih bom obiskal v času trgatve, vendar se dokončno še nisem odločil.

Pepca Hajdinjak, obrat IV

Vsi nismo imeli kolektivnega dopusta, tako sem tudi jaz morala en teden med kolektivnim

Marija Gomboc, TTI

Marija mi je v strjenem pogovoru povedala veliko, njene misli sem strnil v ta skromen zapis.

Sama podpira vse štiri hišne vogale in tako ji dopust niti ne pride na misel. Dela v hiši in okoli nje, pa naj bo še tako majhna, nikoli ne zmanjka. Tako je bilo tudi letos med kolektivnim dopustom. Odločila se je temeljito obnoviti hišo in dopust je bil kot nalašč, čas, ko je morala krepko prijeti za vse, tudi za najtežja dela. Sama pravi, da je navajena le dela, pomanjkanja in trpljenja, da ji morje niti na misel ne pride. Zaupala mi je tudi, da še nikoli ni bila na morju. Otroci ji sicer pomagajo, vendar glavna opravila ostanejo njej. Važno je, da jo

dopustom delati. Pri nas v kuhinji, ki jo ne moremo zapreti, je že tako, in tudi z nadomeščanjem so težave. Dopuste si razporedimo in si z dogovorom skušamo urediti termin, ki nam najbolj ustreza. Če bo šlo, bom tudi drugi del izkoristila v mesecu avgustu.

Drugi del kolektivnega dopusta pa sem preživela na moževem domu v Prekmurju. Kopati smo se hodili v Moravce, vreme smo imeli odlično, pa še poceni je bilo. Ni namreč denarja, da bi si lahko omislili drag dopust nekje na morju.

Res, bilo je lepo, samo prekratko.

Rade Blagojevič, TAP

V Savi sem zaposlen že pet let, drugače pa sem iz Niša in ker nimam možnosti, da bi večkrat odšel domov, si to privoščim med dopustom.

otroka ubogata in da bosta kmalu stopila na lastne noge. »Mogoče bom šla na morje ali kam drugam na odih, ko mi bodo to omogočili moji otroci,« mi je dejala Marija na koncu najinega razgovora.

L. M.

Kratka vest

Gumarsko-kemična industrija BALKAN iz Suve Reke je letos že vnaprej prodala skoraj vso proizvodnjo. Več kot tretjino svojih izdelkov izvozijo, in sicer največ transportnih trakov in klinastih jermenov v SZ, Poljsko, Turčijo, Maroko, Grčijo in Albanijo ter v države v razvoju. Kolektiv »Balkana« (okoli 1.000 zaposlenih) bo letos ustvaril 500 milijonov dinarjev celotnega dohodka, to je 100 milijonov dinarjev več kot v rekordnem letu 1976.

(Ekonomski politika,
13. 6. 1977, str. 37
Gospodarski vestnik,
16. 6. 1977, str. 25)

GOSPODARJENJE . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

Normativ kvalitete proizvodnje je bil dosežen v višini 97,1 %, kar je za 0,9 % boljše od planiranega oz. predstavlja prihranek približno 9,3 milijona dinarjev. Tudi obseg reklamacij se je malenkostno zmanjšal.

Preskrba s surovinami

V I. polletju letos še nismo imeli nobenega zastoja zaradi nepravočasne preskrbe surovin, vendar pa je treba omeniti izpade pri domačih surovinah zlasti saj in nekaterih drugih kjer je zaradi slabe kvalitete in specifičnosti zahtev potrebno povečevati uvoz. Skupno je bilo nabavljeno 30 tisoč surovin v vrednosti 590 milijonov din, od tega 42 % s konvertibilnega področja, 31 % doma ter 27 % pa iz vzhodnoevropskih držav in držav v razvoju.

Če primerjamo ustvarjeni uvoz in izvoz na konvertibilno področje ugotovimo, da 45 % potrebnih deviznih sredstev ustvarimo sami.

Zaposlovanje in osebni dohodki

Ob zaključku polletja je bilo v DO na lokaciji Kranj zaposlenih 4.068 delavcev. Od začetka leta se je število zaposlenih povečalo za 105 delavcev oziroma za 2,8 %. V istem času je odšlo 292 delavcev oziroma znaša stopnja fluktuacije 4,9 % kar predstavlja v glavnem odhode iz objektivnih razlogov.

Tudi osebni dohodki so v planskih okvirih. Povprečje za DO na krajnski lokaciji znaša v I. polletju 4.749 tisoč din oziroma za 15 % več kot lani. Povprečje zadnjih treh mesecev pa je večje in znaša približno 5.000 din in sicer zaradi 10 % povečanja planske vrednosti točke.

Finančni rezultat

Kot je iz Informatorja št. 54 razvidno so vsi stozdi oziroma tozdi dosegli v I. polletju pozitiven rezultat, čeprav nekateri zelo skromnega. Kot je že uvodoma poudarjeno, je tak obseg glede na preteklo leto ugodnejši še zdaleč pa ne zadovoljuje, zlasti če pogledamo potrebe po finančnih sredstvih, ki jih potrebujemo za izršitev srednjeročnega programa in seveda za ustvarjeni nivo osebnih dohodkov in skupne porabe. Stroški niso bistveno presegli plana vendar pa bo potrebno verjetno v naslednjem letu postaviti pri planiranju stroškov še ostriše kriterije.

Pokazatelji uspešnosti poslovanja

Z namenom, da bi rezultate svojega dela in rezultate poslovanja temeljne org. zdr. dela lahko ocenili delavci samostojno in skupaj z delavci drugih TOZD, zakon o združenem delu predpisuje posamezne kazalce, ki izkazujejo predvsem:

1. pogoje poslovanja — kot so to pokazatelji vložena sred. na zaposl., popreč. štev. zaposlenih, nominal. OD, itd.

2. kvaliteto delitve rezultatov osebnega dela — to so predvsem pokazatelji s področja delitve do-

hodka na sredstva za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih potreb (osebni dohodki, sredstva skupne porabe, SIS-i, ter prispevki in davki iz osebnih dohodkov)

3. kvaliteto delitve rezultatov poslovanja TOZD — to so poka-

zatelji s področja ustvarjenega dohodka in akumulacije — skladi, ter delitve dohodka na sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb iz dohodka.

Pregled nekaterih kazalcev pogojev in uspešnosti poslovanja v razdobju I—VI 1977 po TOZD-ih je razviden iz naslednjega prikaza:

TOZD	Podatki na poprečno zaposl. na mesec iz del. dohodka								
	dohodek		čisti dohodek na zaposl.	BOD	Sredstva za skup. porabo				
	na delav. na delov.	na popr. vlož. posl. sredstva			za skup. porabo	sredstva za zadovoljevanje sploš. potreb		skup. potreb	
000 din	v %	v 000 din	v din	din	din	din	din	din	din
TAP	100,9	12,17	61,2	7.819	1.038	2.171	338	2.105	1.515
TTI	55,8	30,83	47,9	7.256	490	1.941	55	1.885	733
UU	74,9	9,50	46,4	7.363	540	2.184	39	2.100	746
KET	61,7	24,95	47,0	7.274	600	2.143	93	2.012	669
POS	84,2	9,74	68,2	7.654	1.072	2.046	228	1.926	862
OSS	60,3	16,30	51,3	7.652	612	2.140	—	2.054	357
DO-lok.	71,3	15,98	56,3	7.571	697	2.076	131	2.004	824
Kranj									

Dohodek na delavca je pokazatelj uspešnosti poslovanja in je po posameznih TOZD-ih zaradi neenake delovne in poslovne uspešnosti združenega dela različen.

Pokazatelj rentabilnosti, merjen z doseženim dohodkom na poprečno vložena poslovna sredstva, je odraz predvsem poslovne uspešnosti TOZD (dohodek) in potrebnega obsega posl. sredstev za posamezno vrsto proizvodnje oziroma kapitalno-delovne intenzivnosti proizvodnje. Opozoriti pa je potrebno na močan vpliv velike odpisanosti osnovnih sredstev, zaradi česar so pokazatelji slabo primerljivi.

Čisti dohodek na delavca predstavlja tisti del razdeljenega dohodka iz katerega se poleg sredstev za osebno potrošnjo delavca (OD in sredstva skupne porabe), izločajo tudi sredstva za zadovoljevanje splošnih in skupnih potreb ter sredstva za razširitev materialne osnove združenega dela (skladi).

Pokazatelji delitve dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov, ki prikazujejo višino sredstev na zaposlenega na mesec za zadovoljevanje vseh potreb osebnega in združenega dela, so po posameznih TOZD-ih različni, kar je odvisno predvsem od:

- uspešnosti osebnega dela in poslovanja TOZD
- strukture zaposlenih TOZD
- sprejetih sporazumov samopr. inter. skupnosti, ki se plačujejo občinam, kjer so zaposleni prijavljeni po različnih stopnjah (otroško varstvo, izobraževalna skupnost, kulturna skupn., telesna kultura in socialno skrbstvo). Zato se tudi podatki po tozdih razlikujejo.

Pokazatelji uspešnosti poslovanja, ki vključujejo doseženo neto akumulacijo (dohodek za sklade) so po nekaterih TOZD-ih minimalni ali pa jih sploh ni. To je, kot je že omenjeno, boljše od izredno slabih rezultatov v letu 1976, vendar pa daleč izpod normalnih stopenj, ki bi omogočile tako nemoteno tekoče poslovanje, kot tudi pravočasno realizacijo srednjeročnega programa.

Investicije in obratna sredstva

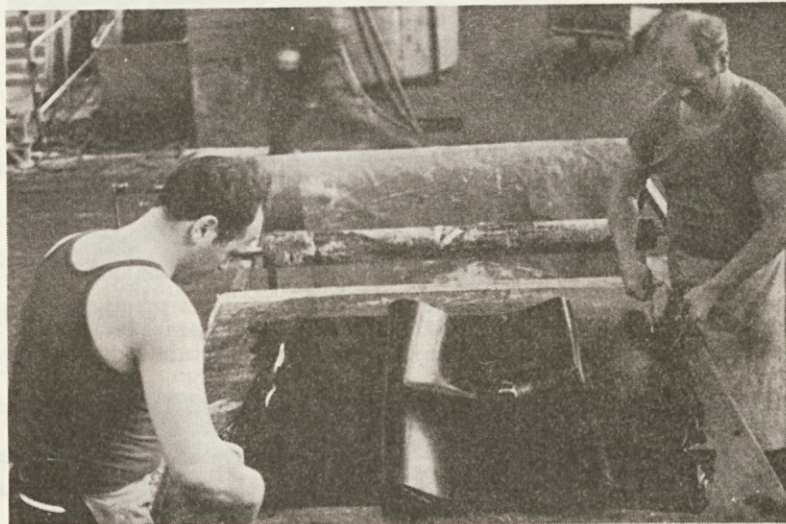
Investicijski plan za letošnje leto predvideva 220 milijonov dinarjev vlaganja, od tega 137 milijonov lastnih sredstev. V glavnem gre za nabavo novih strojev, od gradbenih objektov pa je treba omeniti izgradnjo mehanske delavnice, ki se je pravkar pričela in pa izgradnjo skladišč v POS-u.

Obratna sredstva oziroma zaloge se gibljejo v zadovoljivem obsegu, saj so se zaloge gotovih izdelkov celo znižale. Tudi likvidnost je zlasti v primerjavi s preteklimi leti dobra.

Zaključek

Čeprav so rezultati ugodnejši kot v kritičnem lanskem letu, pa iz prej navedenih razlogov ne moremo biti zadovoljni, saj smo ponekod planirali preohlapno oziroma so bili cilji zaradi kritičnih lanskoletnih rezultatov preskromni, zato je potrebno v II. polletju nadaljevati z vsaj enako dinamiko in ustrezno zastaviti tudi cilje za naslednje leto.

Obširnejšo informacijo o rezultatih polletnega poslovanja smo objavili v 54 številki Informatorja.

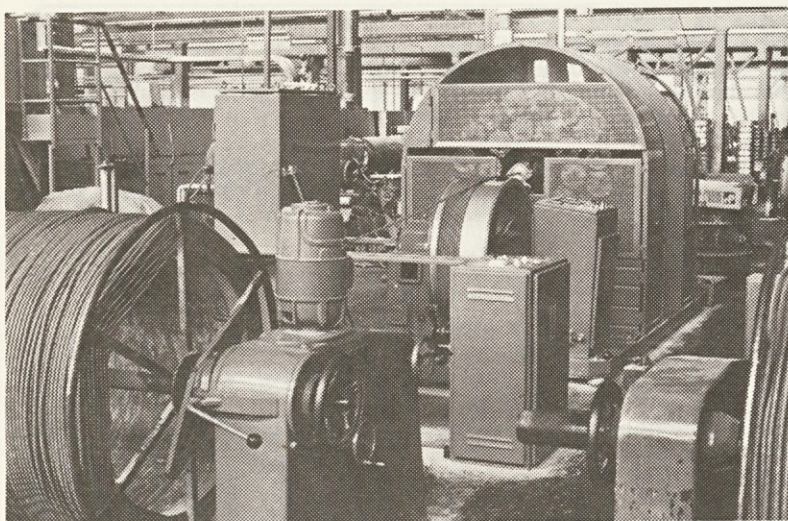

Kratka vest

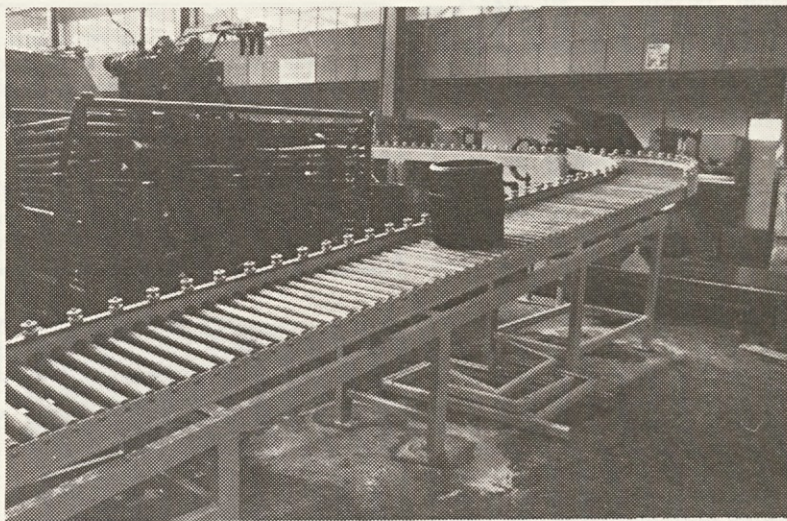
Sestavljena organizacija združenega dela POLIKEM iz Ljubljane in poslovna skupnost za razvoj petrokemije PETROKEM iz Zagreba sta podpisala samopravni sporazum o dolgoročnem sodelovanju na področju razvoja petrokemije. Dokument določa cilje, načela in metode sodelovanja med 30 petrokemijskimi organizacijami iz obeh republik. Skupni cilji podpisnikov sporazuma so predvsem usklajevanje

razvoja petrokemične in sorodne industrije, vzajemna pomoč za uredničenje razvojnih planov, skupna skrb za porabo petrokemijskih izdelkov doma ter usklajen nastop na tujih tržiščih. Podpisnika sporazuma bosta sprejela tudi dolgoročni program sodelovanja do leta 1990, v katerem bodo določili perspektive razvoja in oblike sodelovanja. Dogovorila se bosta tudi za skupna vlaganja v 11 projektov v vrednosti 300 milijonov dolarjev.

(Borba, Delo, 24. 6. 1977)

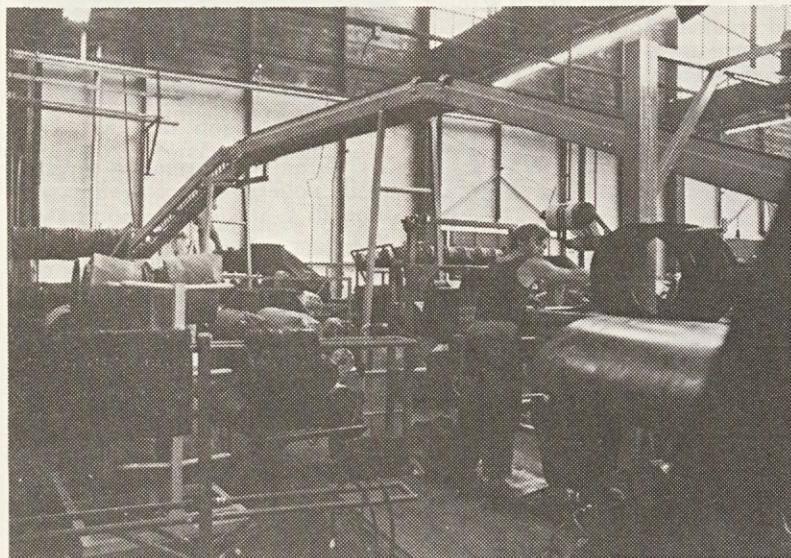
V Cevarni že nekaj časa opleta cevi nov stroj izrednih zmogljivosti in velikih hitrosti. Prav zmogljivosti tega stroja so omogočile ukinitve dela v tretji izmeni.

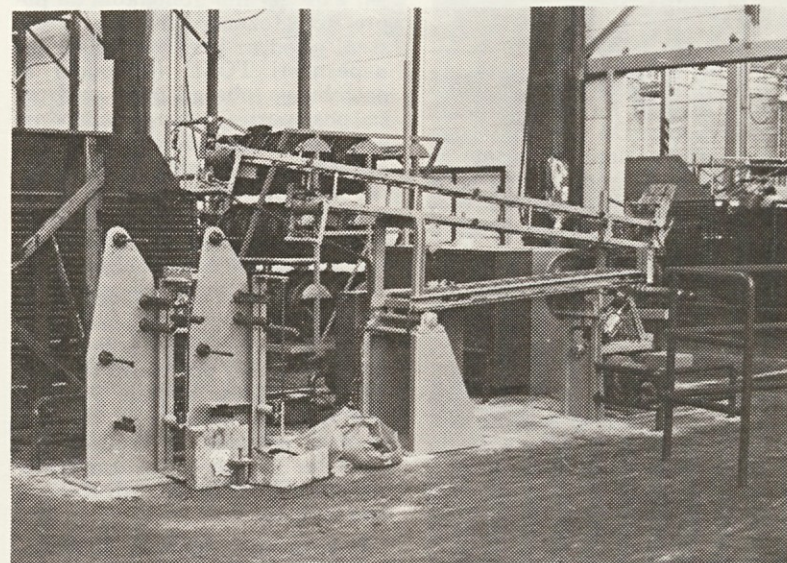
Nad starim transporterjem za tovorno in potniško pnevmatiko v tozdu Konfekcija je stekel nov transporter za diagonalno potniško pnevmatiko

NOVO PO DOPUSTU

Kot vsako leto tudi letos dopust ni minil brez večjih ali manjših novosti v skoraj vseh tozdih. S fotografom sva se odpravila na potep po delovni organizaciji. Na trak sva zabeležila nekaj novosti, saj vsega niti nisva utegnili. Upam, da so posnetki dovolj zgovorni, in da vam že sami povedo, kaj je bilo med kolektivnim narejenega. Narejenega pa je bilo veliko

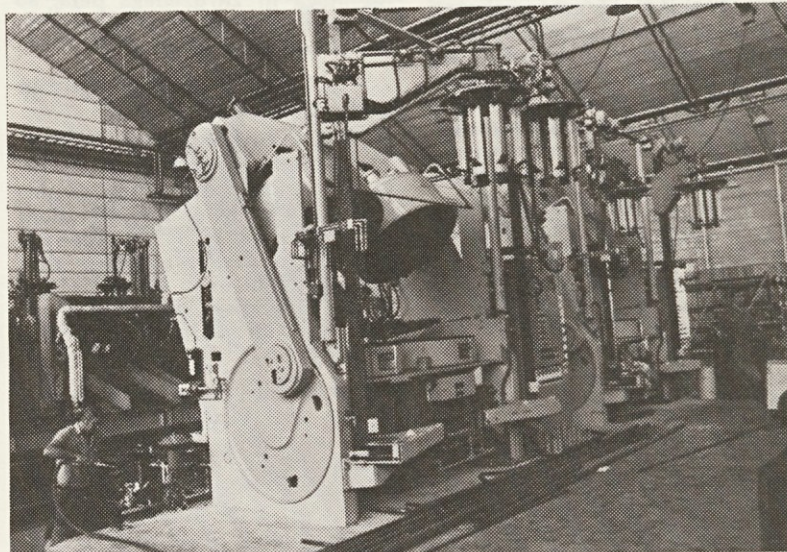
V TAP, tozd Konfekcija radialne pnevmatike je stekel tekoči trak za prenos surovca s 1. na 2. stopnjo. Če se bo ta transporter izkazal, nameravajo v doglednem času oskrbeti vse stroje s transportnimi prenosniki.

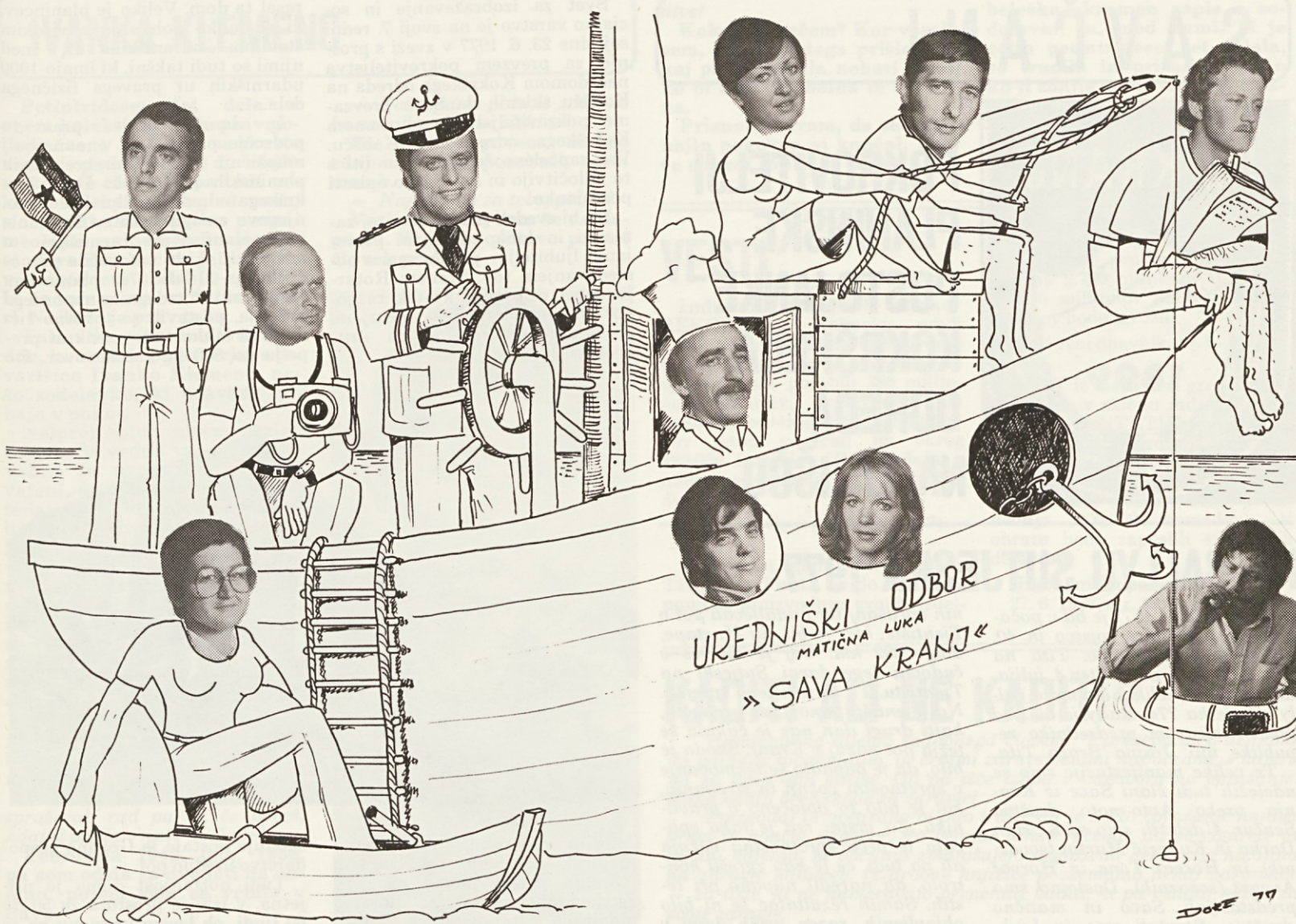
V tozdu Konfekcija je tudi nov Bomm stroj za II. stopnjo konfekcije. Ko bo zaključena celotna linija novih strojev, se bodo v tozdu Konfekcija zelo približali načrtovanim zmogljivostim.

S fotografom sva se ustavila tudi v skladišču gotovih izdelkov. Vodja skladišča tov. Franc Vidmar nama je povedal, da so s prodajo zadovoljni, predvsem to velja za avtoplašče in tehnične izdelke. Zaloge teh izdelkov so bile na dan najinega obiska minimalne.

Tozd Vulkanizacija TAP je bogatejša za dve novi preši F. SHAW. Nabavljene so bile za vulkanizacijo radialnih poltovornih plaščev, vendar bodo za začetek v njih vulkanizirali diagonalne poltovorne plašče. Računajo, da bodo ti preši spravili v pogon že v tem tednu.

Tokrat vam na svojstven način predstavljamo odbor za informiranje, ki skrbi za informiranje v Savi.

Odbor za informiranje se sestaja vsakih 14 dni na svoje sestanke, kjer člani najprej pregledajo pripravljene informacije za objavo in predlagajo, o čem morajo delavci oddelka za informiranje dobiti ali sami pripraviti informacije. Naloga odbora za

informiranje je zelo odgovorna, kajti pri svojem delu mora paziti na celo vrsto pravil, predvsem na to, da so informacije pravilno pripravljene, aktualne, celovite in resnične. Odbor mora paziti tudi na to, da v enem letu pokrijemo vsa področja dela in življenja v Savi, sestavljajo pa ga:

Jože Vunšek, predsednik odbora, iz TTI (krmar) in

Rezka Zupan, članica, iz TTI (prva potnica)

Ciril Dominko, iz TAP (ribič)

Franc Štular, iz KET (kuhar)

Vanda Malej, iz OSS (nabavnik – v čolnu)

Jožica Bolčina, iz Umetnega usnja (ob ribiču)

Jeza Irena, iz Totre (drugi potnik)

Janez Kern, iz KTM Ljubljana (vneti plavalec)

Vladimir Lacko, delegat KS Vodovodni stolp (varnostnik)

Janez Jereb, delegat KS Stražišče (tofograf)

Jože Vratarič, predstavnik mladine (opazovalec na premcu)

Vsi, ki ste uspeli spoznati svoje sodelavce s fotomontaže, obrnite se na njih z željo in predlogom o čem naj pišemo oziroma kakšnih informacij bi si še želeli.

OBČANOV VODNIK – PRIROČNIK PRI UVELJAVLJANJU OBČANOVIH PRAVIC

Priročnik »Občanov vodnik« je nastal kot plod dolgega in skrbnega dela številnih sodelavcev – poznavalcev posameznih področij, ki jih vodnik obravnava. Skupnost slovenskih občin želi s tem priročnikom na čimbolj praktičen način nuditi delovnim ljudem in občanom pomoč pri uveljavljanju njihovih pravic. V njem bodo lahko našli napotke, kako naj določeno zadevo uredijo, kaj vse potrebujejo za to itn.

Sestavljalci in drugi strokovni delavci so bili zlasti pozorni na to, da opisi postopkov temeljijo na veljavnih zakonskih predpisih in da so posebej poudarjene stvari, ki so se kjerkoli uveljavile kot praksa. Tako bosta oba, ki sodelujeta v postopku, to je tisti, ki uveljavlja pravico do nečesa, in tisti, ki mu je dolžan to napraviti, morala upoštevati vodnik. S tem bodo lahko odpadla nešteta nepotrebna pota, katerim je bila zlasti

vzrok nepoučenost, marsikaj bo lahko občan uredil kar po pošti ali po svojem zastopniku itn.

Vodnik daje kot celota izjemno globoko in široko informacijo z mnogih področij, tako ima svoj pomen tudi za širše informiranje. In ne nazadnje, prav ta vpogled v vsa obravnavana področja bo omogočal delovnim ljudem in občanom, da bodo v okviru delegatskega sistema lahko vplivali na spreminjanje tistih razmer in odnosov, ki take spremembe terjajo.

Morda se komu zastavlja vprašanje, kaj pa novi predpisi, saj se kar naprej pojavljajo. Tudi na to so mislili pripravljalci in izdajatelj. Spremembe zakonodaje, ki bodo zahtevale spremembe v določenih postopkih, bodo sproti

objavljene v glasilu skupnosti slovenskih občin »Občan«, ki ga poleg drugih dobivajo delegacije oziroma konference delegacij, občinske skupščine, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti itn. Tu bo lahko občan dobil dodatno informacijo, vsekakor pa mu bodo lahko tudi delavci v občinskih upravnih in drugih organih nudili ustrezne napotke. Občasno pa bo izdana brošura z dopolnitvami in spremembami v vodniku.

Obsežnost raznih informacij in napotil v vodniku bo prav gotovo morebiten pripomoček delegatom, delavcem v samoupravnih organih, strokovnim službam in drugim tako pri vsakodnevnem življenju kot tudi pri opravljanju njihovih samoupravljaljskih funkcij.

SAVČANI

POKROVITELJI PLANINSKE POSTOJANKE KOKRŠKEGA ODREDA NA KALIŠČU

NA RALLYU SUTJESKA 1977

Od 2. do 4. 7. 1977 je bil v počastitev 85. obletnice rojstva in 40. obletnice prihoda tov. Tita na čelo KPJ ter v počastitev 4. julija, dneva borca, veliki avto-moto rally »Sutjeska 77«. Rally je bil pod pokroviteljstvom predsednika republike tov. Josipa Broza Tita.

Te velike manifestacije smo se udeležili tudi člani Save iz Kranja preko Avto-moto društva Senčur. Udeležili smo se Kristan Darko in Kuharič Martin (sovoznik) in Horvat Tone in Horvat August (sovoznik). Dostojno smo predstavljali Savo in matično društvo. Startali smo iz Ljubljane v soboto, 2. 7. 1977. Proga je tekla preko Karlovca – Plitvic – Bihača do Jajca, kjer je bil cilj I. etape, dolge 402 km. Na cilj smo prišli v točno predpisanem času. Tu smo tudi prenočili, za kar je bilo v redu preskrbljeno. Drugi dan zjutraj smo startali v Jajcu. Proga je tekla preko Travnika – Semisovca do Ilidže, kjer je bila spretnostna vožnja. Tudi tu smo solidno zvozili brez dodatnih kazenskih točk. Takoj po tej vožnji smo pot nadaljevali preko Sarajeva – Rogatice – Foče, kjer je bila prehodna kontrola z listi za opravljanje test-

nih vprašanj ter nadaljevali pot v Tjentište, kjer je bil cilj II. etape, dolge 392 km. Cilj je bil res v čudoviti legendarni Sutjeski na Tjentištu. Tu so nas lepo sprejeli. Na Tjentištu smo tudi prenočili, kajti drugi dan nas je čakala še težja pot nazaj v Kranj. Škoda je bilo, da je odpadlo še tekmovanje v spretnostni vožnji in streljanju, kot je bilo to določeno v pravilniku. Za vrstni red je tako vplivala le prva spretnostna vožnja ali pa tudi, če je kdo zgrešil kontrolo, ali naredil napako pri testih. Samih rezultatov še ni bilo objavljenih, razen prvih deset v vsaki kategoriji, med katere pa mi nismo prišli.

Na Tjentištu smo se dobili še z nekaterimi Savčani, ki so tekmovali z motorji oz. mopedi. Velika škoda je, da se nismo v Savi že prej organizirali, da bi nastopili skupaj in bi tako v precejšnji meri bolje predstavljali našo delovno organizacijo. Vsak je obljubil, da bo naslednje leto zopet startal na tej manifestaciji. Vsi udeleženci se zahvaljujemo marketing službi Save Kranj za finančno podporo in pa seveda tudi matičnemu društvu za vso pomoč.

T. Horvat

Naša četvorka, ki se je z dvema avtomobiloma udeležila tradicionalnega avto relija Sutjeska

Svet za izobraževanje in socialno varstvo je na svoji 7. redni seji dne 23. 6. 1977 v zvezi s prošnjo za prevzem pokroviteljstva nad domom Kokrškega odreda na Kališču sklenil, da Sava prevzame pokroviteljstvo nad domom Kokrškega odreda na Kališču. Vse zaposlene želimo seznaniti s to odločitvijo in na kratko opisati postojanko.

Da bi zvedeli malo več o tej zanimivi in lahko dostopni postojanki ljubiteljev planin sem s posredovanjem tov. Staneta Rotarja uspel pripraviti kratek razgovor s tov. Francijem Ekarjem, predsednikom Planinskega društva Kranj.

rasel ta dom. Veliko je planincev, ki se lahko pohvalijo z visokim številom udarniških ur, med njimi so tudi takšni, ki imajo 1000 udarniških ur pravega fizičnega dela.

In danes? Danes prav to področje predstavlja eno najbolj množičnih športnorekreativnih planinskih postojank. Dom Kokrškega odreda je odprt celo leto, njegove zmogljivosti so skromne, zato planinci že razmišljajo o adaptaciji, ki bi omogočila prenočevanje 60 do 70 planincev. Danes ni več trdega in napornega nošenja, postavili so tovrstno žičnico, ki lahko tudi naenkrat prepelje do 800 kg težak tovor. Do

Če hočemo zvedeti nekaj več o planinskem domu na Kališču, moramo poseči precej nazaj v zgodovino. Spomniti se moramo pionirjev, ustanoviteljev Planinskega društva Kranj, ki so prvi začeli razmišljati o postojankah na pogorju Storžiča. Žal so bile v tistem času vse komunikacijske vezi od Kranja proti Storžiču slabe, zato so se planinci odločili za lažje dostopen Stol. Rezultat njihovega dela je bila Prešernova kočča.

Vendar planinci ne bi bili planinci, če se ne bi vračali v okrilje gora. Stara ideja je zaživela na pobudo preživelih borcev Kokrškega odreda. Prav v teh gorah je bil ustanovljen Kokrški odred, v teh gorah so se borili borci narodnoosvobodilne vojne in ni jih malo, ki so prav tu pustili svoja življenja. Spomnimo se samo nekaterih, Marjan Ručigaj, Vodopivec in drugi. Danes nas na njihovo pot spominjajo pomniki. In prav dom Kokrškega odreda je največji pomnik.

Dom Kokrškega odreda na Kališču so gradili od leta 1956 do leta 1959. Gradbeni odbor, ki so ga sestavljali Ciril Hudovernik, Franjo Klojčnik in naš dolgoletni sodelavec Karel Padjera so organizacijsko prevzeli nalogo izgradnje.

Dom je gradilo mlado in staro, vojaki, planinci, učenci poklicnih šol v Kranju, med njimi tudi gumarji. Gradnja je potekala v težavnih pogojih, transport s konjem je trajal tri ure, dnevno so prinesli po 200 kg cementa, poseben problem je bila voda.

V teh res težkih pogojih z izključno udarniškim delom je

spodnje postaje je Gozdno gospodarstvo uredilo pot.

Tudi notranjost doma je prijetna, v izbi je prostora za 50 do 60 ljudi, ob lepem vremenu pa je dosti prostora tudi na prijetni verandi, dom ima svoj agregat za elektriko, vodovod itd.

Sicer pa je dom na Kališču dobro obiskan prav s strani Savčanov in tem se moramo zahvaliti, da se je porodila ideja, da se ta prijetna točka športnorekreativnega pomena zaupa kolektivu, ki to zasluži.

Planinci nismo postavili kolektivu nikakršnih konkretnih pogojev, naša želja je bila, da razširimo, vspeh budimo ljudi, da del svojega prostega časa preživijo v gorah. Seveda pričakujemo, da nam bo ob večjih elementarnih nesrečah ali kaj podobnega ta kolektiv priskočil na pomoč, pa čeprav samo z udarniškim delom.

Naši nameni so bili čisti in naša velika želja je, da ljubitelje planin privabimo v našo postojanko tudi med tednom, na domačo hrano, čisti zrak, zdravo športno udejstvovanje.

S tem dejanjem, ko ste sprejeli pokroviteljstvo nad Domom Kokrškega odsreda, ste v Savi dokazali, da skrbite za delovnega človeka, to dokazuje tudi vaša planinska sekcija, ki je bila prva v OZD, to dokazuje veliko število aktivnih planincev in športnikov, tu je še napredno gledanje Save, njeno samoupravno delovanje, ki ideje v duhu nove ustave in zakona o društvi spremlja humanoin z razumevanjem.

Pozdravljamo kolektiv Save in poudarjamo, da si takšnega sodelovanja še želimo. L. M.

IVANKA KLEMENC

Petintrideset let dela v enem kolektivu. To je prav gotovo čas, v katerem se zvrste vzponi, padci, velike in majhne težave človeka, pa tudi nekega kolektiva. Pogled nazaj sicer s filmsko naglico posname tisto najpomembnejše, tisto izrazito, kar se je nekemu v določenem obdobju zgodilo. In še to v glavnem dobre stvari. Najbrže je prav tako.

Tak vtis sem dobil tistega dne, ko sem se pogovarjal s tovarišico Ivanko Klemenc, našo sodelavko, ki pravkar odhaja v pokoj.

Najprej sploh nisem verjel, da gre. Še vedno vsa vedra, živahna in urna. Ali pa smo vajeni, da gre delavec v pokoj tedaj, ko je ves utrujen, naveličan in zagrenjen? Da, dostikrat se zgodi, da ostane delavec na delu še potem, ko izpolni pogoje za upokožitev. Marsikdo mi je razlagal: zato, da bom še otrokom pomagal. In namesto, da bi od trideset, štiridesetletnega dela počival, se muči in muči. In (marsikdo) omaga.

No, pravzaprav tole pisanje ni namenjeno takemu razmišljanju, čeprav je tudi v tem nekaj misli sogovornice.

— Ivanka, po letih te ne bom spraševal, rad pa bi, če poveš, kdaj si prišla v naše podjetje?

Februarja 1942. leta, 1950. pa sem odšla za dve leti na občino, potem sem se vrnila v Savo.

— Zakaj pa si odšla na občino?

Bila sem izvoljena odbornica, na občini pa sem bila tajnica.

— Menda si veliko delala tudi v mladinski organizaciji? Sem. Do takrat, ko sem se poročila. Potem pa nisem več utegnila, treba je bilo skrbeti za družino, otroke.

— Ali si bila vseskozi v pripravi dela?

Od 1952. leta naprej.

— Kolikor vem, si bila med sodelavkami in med sodelavci precej priljubljena?

Hm, povsod sem z veseljem delala, povsod sem bila rada...

— Ti si veder značaj, kajne?

Vedno sem rada vesela. Z vsakomur rada govorim.

— Primerjava: Sava tedaj, ko si ti prišla, in danes?

Kot noč pa dan. Ko sem prišla jaz, je bilo zaposlenih nekaj sto delavcev.

— Zakaj pa si pravzaprav prišla v to tovarno?

Imela sem dve možnosti. Ali delati v Nemčiji ali pa v tovarno, ki so jo tukaj upravljali Nemci.

— Pa se je tudi način dela v pripravi spremenil?

V glavnem bi lahko rekla, da je ostal enak. Le obseg dela se je povečal. Je pa res, da je danes lažje delati. Tedaj smo v glavnem delali na pamet, po občutku.

— Kako pa se počutiš zdaj, ko bo naenkrat konec »šihta«?

Po pravici povem, da do zdaj ne čutim posebnih sprememb.

— Najbrže bo za teboj prišlo?

Verjetno. Zdaj sem še na dopustu. Sicer pa gotovo počasi človek preboli.

Ivanka Klemenc

— Kaj boš pa doma delala?

Oh, dosti bo dela. Mož je tudi upokožen, doma so še trije sinovi. Možu je bilo že kar dolgčas, zdaj bova pa lahko skupaj hodila ven, v naravo.

— Torej, če bi ti zdajle rekli, da delaj še pet let — ali bi?

Ne bi. Tudi zdrava nisem najbolj. Povedati pa moram, da sem rada hodila v službo, z mnogimi smo bili zares pravi prijatelji in marsikoga se bom vedno z veseljem spominjala. Odhajam z občutkom prijateljstva, z nikomur nisem skregana. Če bo priložnost, bom tudi v prihodnje rada šla v njihovo družbo. Z leti človek postane malo nervozen. Morda sem tudi jaz komu preveč ostro kaj rekla, prav gotovo pa ne iz jeze ali sovraštva. Sicer pa so me sodelavci že dobro poznali in mi niso nikoli zamerili.

— Kaj bi ti svetovala delavki ali delavcu, ki te bo zamenjal na delovnem mestu?

Dela naj s pametjo, ne kar v tri dni. Z nepazljivostjo lahko naredi veliko škode. No, mislim, da so izbrali kar pravo.

— Kaj te pa veseli v zasebnem življenju?

Vsi radi hodimo v naravo, na počitnice, na izlete. Sploh pa zato, ker stanujemo v bloku.

— Ali si težko čakala upokožitve?

Kako naj rečem? Kar vesela sem, da je do tega prišlo. Zakaj pa bi morala nehati tedaj, ko bi bila vsa bolna in utrujena.

Priznati moram, da se s tem najin pogovor ni končal. Vsaj še enkrat toliko bi lahko napi-

sal. Pa vendarle naj bo tale beležka skromen zapis o sodelavki, tu, med nami, ki je celih petintrideset let delala, se trudila in prizadevala. In ko ji zdajle ne bo treba več paziti na uro, ji želim v imenu mnogih, ki jo dobro poznate, prijeten počitek, predvsem pa veliko zdravja. Jože Štular

VESTI

Industrija gumijevih izdelkov REKORD iz Rakovice gradi novo postrojenje za izdelovanje traktorskih gum; za izgradnjo in opremo bodo porabili 380 milijonov dinarjev, proizvodnja pa bodo od sedanjih 260.000 komadov letno povečali na okrog 420.000 komadov. Proizvodnja v novem postrojenju bo stekla čez dve leti.

(Poslovni dnevnik, 16. 6. 1977)

Kombinat gumijevih izdelkov TIGAR iz Pirota bo do leta 1980 povečal proizvodnjo svojih izdel-

kov na okrog 80.000 ton. Vrednost skupne proizvodnje ocenjujejo na 2.760 milijonov dinarjev; za 200 milijonov dinarjev svojih izdelkov bodo izvozili.

(Poslovni dnevnik, 17. 6. 1977)

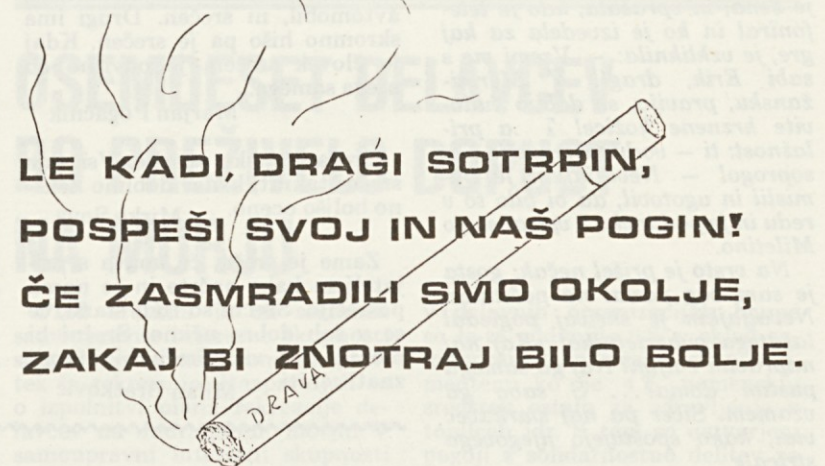
UNIS iz Sarajeva gradi v Banja Luki, v sklopu industrijskega podjetja SINTETIK, nov obrat za proizvodnjo gumijevega tehničnega blaga (letna proizvodnja 4.000 ton) in za izdelovanje akumulatorskih posod (letna proizvodnja 300.000 komadov). V obratu bodo zaposlili 420 novih delavcev.

(Ekonomska politika, 27. 6. 1977, str. 39)

KADITI ALI NE KADITI?

Hamletovska dilema sodobnega človeka: v precepu med užitkom, da vdihava tobačni dim, in črnimi zdravstvenimi napovedmi, s katerimi ga vsak dan straše. On pa išče izhod v odgovoru na vprašanje: Kako kaditi brez škode za zdravje?

Prezgodaj in pretirano bi bilo trditi, da je na to vprašanje najden pravi in končni odgovor. Pa vendar lahko rečemo, da so cigarete in načini kajenja, ki občutno zmanjšujejo negativno delovanje nikotina na zdravje kadilcev. Iz drobne knjižice povzemamo nekaj odstavkov — za tiste, ki ne nameravajo prenehati kaditi, ki pa vendar skrbijo za svoje zdravje.

Naš namen ni podpirati kadilcev ali nekadilcev. O tem se mora pač vsakdo sam odločiti!

Kako kaditi?

— Kaditi cigarete, ki imajo najmanj nikotina in ki imajo dober filter!

— Pravijo, da kajenje samo po sebi ni škodljivo — škodljiva je navada kadilcev, da inhalirajo dim, t.j. da ga skozi grlo vsesavajo v pljuča. Prav zato ni enako kaditi počasi ali hitro, pokaditi cigareto čisto do konca ali malo prej odnehati.

— Kaditi počasi in s presledki je dosti bolj znosno za organizem kot pa kaditi v enem dihu, ko nikotin pride globoko v pljuča. Da je globok pljučni vdih najnevarnejši, je že staro dejstvo.

— Kajenje cigarete čisto do kraja lahko imenujemo neumna varčnost. Dosti bolje je zadnjo tretjino cigarete odvreči — ker se je v njej nabral največji del nikotina, ki deluje kot filter. Kadilci so to že sami ugotovili, zato so danes »čiki« dosti daljši kakor včasih (npr. v ZR Nemčiji 1959 leta 22,1 mm, leta 1968 pa 30,6 mm).

To kratko beležko zgolj v razmislek — ne pa za polemiko!

Prihodnjič: Zakaj ljudje kadijo?

Urednik

DELEGACIJA

MIHAIL KOLOSOV je bil rojen 1923. leta. Končal je pravno fakulteto in inštitut za literaturo A. M. Gorkega. Je član Zveze pisateljev ZSSR. Njegova literarna dejavnost se začne leta 1947. Takrat so izšle zbirke povesti in zgodb: Golobi, Zvezda, Duh zemlje, Zeleni gaj in druge. M. Kolosov je resen človek, kar (kolikor je »smeh resno početje») pa ni vzrok, da ne bi znal pisati humorističnih zgodb.

— No, zakaj?! — je vzklikoval Nevaljajkin. — Zakaj drugi lahko, jaz pa ne smem? — In je urgel pipo.

To je bilo zvečer. A zjutraj istega dne...

Zjutraj je zazvonil telefon in nežni, ljubeznivi glas je vprašal:

— Erazm Ivanovič? —
— Da-a, je dostojanstveno odgovoril Nevaljajkin.

— Komisija vas prosi, če bi hoteli načelovati delegaciji, ki bo potovala v Mermižansk. Tam bo proslava ob petletnici obratovanja mestnega vodovodnega zbiralnika in prosili so, naj bi mi poslali delegacijo pisateljev...

— Zakaj ne? Sprejemem!
— Čudovito! — se je razveselila lastnica milega glasu.

— Prosim vas, da sestavite skupino petih ljudi in prinesete spisek k nam na komisijo, da ga potrdimo. Velja? —

Nevaljajkin je takoj vzel list papirja in napisal kolikor mogoče lepo: Seznam članov delegacije za Mermižansk

1. Nevaljajkin E. I. — vodja delegacije.

Napisal je in se zamislil. Prista je žena, in vprašala, kdo je telefoniral in ko je izvedela za kaj gre, je vzkliknila: — Vzemi me s sabi Erik, dragi! V Mermižansku, pravijo, se dobijo čudovite krznenne kožice! I. a prilžnost: ti — vodja delegacije — s soprogo! — Nevaljajkin je pomislil in ugotovil, da bi bilo to v redu in je pod točko 2 vpisal svojo Miletino.

Na vrsto je prišel nečak; gosta je sam bog poslal na počitnice. Nevaljajkin je skrivaj pogledal lasatega pubertetnika: »Kaj naj napravim z njim? Naj ga samega pustim doma?... S sabo ga vzamem. Sicer pa naj smrkavec vidi, kako spoštujejo njegovega strica!«

In predstavljal si je mermižanski kolodvor, množico ljudi... kamere brnijo, fleši bliskajo, pionirji, rože! »Naj vidi,« je sklenil poln zanosa in pod tretjo točko se je pojavil: 3. Z. Nevaljajkin R. N. — mladi literat.

Naprej je šlo lažje. Kot četrto je vpisal svojo tetko po materi, saj si že dolgo želi biti v kakšni delegaciji:

4. Suhorebrova O. M. — literarni zgodovinar.

Petega delegata je pomagala najti žena. — Zapiši mojega očeta, — mu je svetovala. — Toliko pesmi pozna. Če bo treba, jih bo pa še prebral. —

— Kakšne pesmi zna, — se je namrščil Nevaljajkin. — O Žučki, ali kaj? —

— Medtem se lahko nauči tudi tvojih. —

Nevaljajkin je dognal, da to ne bi bilo slabo in je v svoj seznam vključil še petega delegata:

5. Koškodavov Gr. Gr. — bralec — recitator.

Prebral je spisek in je bil zadovoljen.

V stavbi, kjer je zasedala komisija, je bilo precej živahno. Vodje delegacij so s svojimi seznamami tekali sem in tja. Bili so glasni, samozadovoljni, ponosni in so zviška gledali Nevaljajkina. Toda Nevaljajkin je hitro ocenil situacijo, prezrl vrstni red in se prvi prijavil za sprejem. Brezbržno je navrgel: — Jaz sem po liniji MID — a... Nujno! —

Zaloputnil je masivna vrata in pustil ostale, da so pasli oči na kljuki, ki je imela obliko režečega leva.

— Erazm Ivanovič? Sedite, — ga je nagovorila nežna ženska in vzela seznam. Dolgo ga je pregledovala, kakor da bi razvozlavala hieroglif, premišljevala, vzdihovala in končno rekla: — Z ženo? ... —

— Da! — je trdo odgovoril. — To zveni solidno: Z ženo! —

— Kaj pa ta, mladi? ... Ali je vaš soimenjak? —

— Da, soimenjak... In slučajno še nečak. —

— Pa tale? Ne poznam je... In nežna ženska se je nagnila nad »Priročnik Zveze pisateljev.«

— Ona še ni član... — ji je pojasnil Nevaljajkin.

— Sorodnica? —

— Daljna. —

— No tako ne gre, Erazm Ivanovič! Tam bodo srečanja, sprejemi, vsi bodo dobili spominke, tisk bo pisal o tem. Se vam ne zdi, da ni primerno sestavljati delegacije iz samih sorodnikov? —

— Zakaj? — se je iskreno začudil Nevaljajkin. — O usem sem razmislil. Takole bodo pisali: »Delegacija, na čelu z znanim pisateljem E. I. Nevaljajkinom z ženo in drugimi. Med njimi so literarni zgodovinarji, mladi pisatelji, recitatorji in drugi.« No?

— Ne, ne tako ne bo šlo, — je kategorično protestirala nežna ženska. — Če bi vključili vsaj še dva pisatelja! —

— Dobro! — je soglašal Nevaljajkin. — V tem primeru se bo delegacija malo povečala. Dajte spisek, bom dopisal. —

In je dopisal: Muriljev A. — prozaist

Muriljeva T. — njegova žena

Muriljev E. — njen sin

Marmuhin D. — kritik

Marmuhina S. — njegova žena

— Takole, prosim, — je predložil dopolnjeni seznam in pojasnil: — Muriljev, to je znan prozaist, zame piše interne recenzije. Marmuhin pa je kritik in piše o meni v javnem tisku. —

Nežna ženska je pogledala seznam in ga zamišljeno položila predse. Potem je rekla:

— No prav... Pustite ga tu. Pokazala ga bom načelstvu, potem vam sporočim. —

Komaj je Nevaljajkin prišel domov, se je že zaslišalo zvočenje telefona: — Erazm Ivanovič, vašega seznama žal nismo potrdili. Protežiranje sorodnikov, pravijo... —

Nevaljajkin je raztrgal seznam delegatov in rekel ženi: — Nič zato, dosegel bom svoje. Prihodnjič bom večji diplomat! —

Iz rušičine prevedla Ivanka Mohor

(Krokodil, marec 1977)

J. Mohor

KDAJ SO UČENKE IN UČENCI SREČNI

Zame je sreča to, kadar me starši pustijo na tekmo, čeprav sem jima prej nagajal in ju nisem ubogal.

Brane Švegelj

Srečen sem takrat, ko zvem, da gremo skakat v Planico ali kam drugam?

Bogdan Finžgar

Sreča je neko zadovoljstvo. Sreča je, če se lahko učiš ali pa opravljaš delo z veseljem. Srečni smo, ker imamo dovolj hrane in živimo v miru. Zelo malo ljudi se lahko pohvali, da so srečni.

Stane Mesec

Sreča je zelo pomembna. Neko ima lepo hišo in najmodernejši avtomobil, ni srečen. Drugi ima skromno hišo pa je srečen. Kdaj je človek srečen, je odvisno od njega samega.

Marjan Pogačnik

Sreča je neko veselje. Vsi smo srečni takrat, kadar dobimo kakšno boljšo oceno.

Mirko Sova

Zame je sreča, če imava s prijateljem kake načrte in se nama posrečijo. Srečni so tudi starši, če se v šoli dobro učimo. Srečni bi morali biti vsi. Srečo bi morali znati ceniti.

Milan Bratkovič

Srečen sem takrat, ko sem zdrav in se s prijatelji dobimo. Sreča je del dobrega življenja. Če sem srečen, sem zmeraj dobre volje. Človek, ki je srečen, dolgo živi. Srečen sem, če ob koncu šolskega leta prinesem domov dobro spričevalo.

Bojan Hafnar

Ves srečen sem takrat, ko imam rojstni dan in dobim darila. Srečen sem, kadar v razred ni tovarišice ali tovariša, pri katerem bi moral biti vprašan.

Bojan Porenta

Srečen si takrat, ko smeš v kino ali kam drugam. Sreča je, če srečaš prijatelja, ki ga že dolgo časa nisi videl.

Marjan Mihelič

Sreča je to, da danes nimamo kemije, ker bi bila vprašana, pa nič ne znam. Sreča je to, da je danes sonce, da se ne bo treba učiti in se bomo lahko potepali.

Zdenka Šušteršič

Srečen sem največkrat takrat, kadar me kdo preseneti s kakšnim darilom, z lepo besedo ali takrat, kadar gremo s prijatelji na igrišče. Srečen sem tudi takrat, kadar dobim dobro oceno.

Zoran Čirič

Na razstavi cvetja v Cerkljah je letos prvič sodelovala tudi Sava, toz lovski material. V eni izmed sob je bila razstavljena lovska oprema in med obiskovalci je bilo prav zanjo veliko zanimanja. Prireditelji razstave so nam ob zaključku izrekli priznanje za zelo uspelo oblikovno rešitev.

Humoreska

SKLEPE JE TREBA IZVRŠEVATI!

Tovariš predsednik, ali pri vas sklepe izvršujete?

Ne vseh!

Zakaj ne?

Zato, ker to ni mogoče!

Kaj pa potem naredite?

Sprejememo sklep, da je treba sklepe čimprej izvršiti.

Potem jih pa izvršite?

Ja, vedno to ni mogoče. Kadar se to zgodi, sprejememo sklep, naj se sklep o izvršitvi sklepa odloži za določen čas.

Pa potem ta sklep uresničite?

Kateri sklep? Zadnji ali prvi?

Oh, prepričan sem, da enega bomo.

Jošt

NOVA KVALIFIKACIJSKA LESTVICA

Jugoslovani se danes ukvarjajo z najrazličnejšimi poklici. Mislimo, da jih je več kot 10.000. Po kvalifikacijah se razvrščajo v dve kvalifikacijski lestvici, ki delita ljudi na delavce in uslužbence. Istočasno se je v gospodarstvu razvil ogromen sistem internih kvalifikacij in priznavanje raznih internih izobrazb, različnih od podjetja do podjetja, od ene republike do druge. Velikokrat je glavni razlog za izmišljanje izobrazbe in nazivov to, da je osební dohodek v temeljni organizaciji združenega dela določen ne toliko od dela, temveč od izobrazbe in naziva.

Čeprav se interni kriteriji v delovnih organizacijah ne morejo »prepevedati«, obstoji vsesplošna potreba, da se ukine dvojnost fizičnega in umskega dela, kakor tudi delitev na posredno in neposredno proizvodno delo. Določena naj bi bila ena sama kvalifikacijska lestvica za celo državo. S to lestvico, za katero so predlog pred več kot letom dni naredili republiški in pokrajinski sekretarji za prosveto in kulturo in jo dali v javno razpravo, bi se izbrisale razredne razlike, vsi bi postali delavci, razvrščeni glede na zahtevnost dela, ne glede na to ali je to intelektualno ali predvsem ročno delo.

Predlog nove kvalifikacijske lestvice z enajstimi stopnjami (v Sloveniji osem) bi bil tak: priučeni delavec (I. stopnja), specializirani strokovni delavec, strokovni delavec, višji strokovni delavec (proizvodni inženir, učitelj in podobno), višji strokovni delavec – specialist, visoko strokovni delavec (dipl. inž., profesor in podobno) visoko strokovni delavec – specialist, visoko strokovni delavec – magister znanosti in 11. kategorija oziroma stopnja visoko strokovni delavec – dr. znanosti. To je nastalo paralelno s predlogom reforme usmerjenega izobraževanja. Objavljamo lestvico kategorij poklicev v Sloveniji:

	Oznaka kategorije glede na nivo znanja, spretnosti, navad, sposobnosti in temu ustrezno funkcijo in zahtevnost opravil
I. ENOSTAVNI POKLICI NK	Delovne spretnosti, navade in sposobnosti, ki omogočajo doajemanje in izvajanje enostavnih opravil
II. MANJ ZAHTEVNI POKLICI PK	Posamično funkcionalno znanje, ustrezne senzomotorične spretnosti in delovne navade ter sposobnosti, ki omogočajo doajemanje navodil in izvajanje manj zahtevnih opravil
III. SREDNJE ZAHTEVNI POKLICI PU	Sistematično usvojeno posamično funkcionalno znanje, ustrezne psihomotorične spretnosti in delovne navade ter sposobnosti, ki omogočajo doajemanje procesov dela, izvajanje srednje zahtevnih opravil in ugotavljanje nastalih konkretnih problemov pri izvajanju dela
IV. ZAHTEVNI POKLICI KV	Sistematično usvojeno celovito praktično in posebno teoretično znanje, ustrezne psihomotorične spretnosti ter sposobnosti, ki omogočajo izvajanje zahtevnih opravil, razumevanje sporočil v ustni, pisni in grafični obliki, prenos teh sporočil v naprej opredeljene delovne situacije in delavcem ter reševanje konkretnih problemov pri enostavnih, manj zahtevnih, srednje zahtevnih in zahtevnih opravilih
V. BOLJ ZAHTEVNI POKLICI VK	Zaokroženo teoretično znanje in posebno praktično znanje, psihomotorične spretnosti za bolj zahtevna opravila ter sposobnosti, ki omogočajo: izvajanje bolj zahtevnih opravil, razumevanje sporočil v ustni, pisni in grafični obliki, prenos teh sporočil v delovne situacije, za katere so podane le okvirne smernice, reševanje in obvladanje množice praktičnih problemov, sprejemanje in ustrezno prenašanje informacij ter koordiniranje dela v manj obsežnejših proizvodnih, poslovnih in podobnih procesih.

VI. ZELO ZAHTEVNI POKLICI

Zaokroženo posplošeno in posebno teoretično znanje, posebno praktično znanje in sposobnosti, ki omogočajo izvajanje zelo zahtevnega dela, razumevanje in razlago strokovnih izsledkov, prenos teh izsledkov pri reševanju problemov v najrazličnejših delovnih situacijah, sprejemanje, oblikovanje ter ustrezno prenašanje informacij ter koordiniranje dela v obsežnejših in pestrejših proizvodnih, poslovnih in podobnih procesih.

VII. VISOKO ZAHTEVNI POKLICI

Posplošeno in poglobljeno posebno teoretično znanje, posebno praktično znanje in sposobnosti, ki omogočajo: izvajanje visoko zahtevnih opravil, reševanje teoretičnih in praktičnih problemov v najrazličnejših delovnih situacijah, oblikovanje novih teoretičnih in praktičnih rešitev, sprejemanje in oblikovanje teoretičnih in praktičnih rešitev, sprejemanje in oblikovanje ter ustrezno prenašanje sistemov kompleksnih informacij in koordinacije dela v najbolj obsežnejših in najbolj pestrih proizvodnih, poslovnih in podobnih procesih

VIII. VISOKO ZAHTEVNI SPECIALIZIRANI POKLICI

Poglobljeno teoretično in uporabno znanje ter sposobnosti, ki omogočajo: odkrivanje novih spoznanj na specialnih strokovnih in zahtevnih področjih, načrtovanje in koordiniranje znanstvenih raziskav, reševanje najzahtevnejših problemov ter oblikovanje modelov za prenašanje ter rešitev v prakso

Ta lestvica kategorij poklicev predstavlja model za razvrščanje poklicev, ki so potrebni združenemu delu za izvajanje najrazličnejših opravil. Lestvica oziroma taka kategorizacija poklicev je lahko podlaga za različne namene kot je to v uvodu že omenjeno. Toda če na njeni podlagi želimo karkoli graditi, kot npr. usmerjeno izobraževanje, potem samo lestvica ni dovolj.

»GRADISOV VESTNIK«

OSEMDESET DELAVCEV BO PREŽIVELO DOPUST NA MORJU

Pred kratkim je bil sestanek samoupravne interesne skupnosti skupščine občine Ruma za počitek in rekreacijo. Razpravljali so o izpolnitvi plana rekreacije delavcev na Jadranskem morju. V samoupravni interesni skupnosti sta delegata naša sodelavca tov. Milada Nagl in Petko Kosič. Na seji so izdelali razpored za dopust delavcev posameznih delovnih organizacij. Po sprejetem ključu razdelitve solidarnostnih sredstev je naša delovna organizacija dobila pravico, da na stroške samoupravne interesne skupnosti lahko gre osemdeset naših delavcev na dopust na morje. Odšli bodo v dveh skupinah, in sicer ena v juliju, druga pa avgusta.

Stroške letovanja bo krila samoupravna interesna skupnost, stroške potovanja in turistično takso pa delovna organizacija. Sredstva v te namene so združena solidarnostno in razdeljena na osnovi pogojev dela in osebnega dohodka. Od izplačanega regresa

v delovnih organizacijah Rume so le-te oddvojile 6% v sklad samoupravne interesne skupnosti, medtem ko je 4% namenski sredstev ostalo za zdravljenje v toplicah idr. S tem so ustvarjeni pogoji z solidarnostno delitev za dopuste in rekreacijo delavcev v združenem delu.

Znano je, da večina delavcev regresa ne izkoristi namensko, zato je takšna oblika spodbujanja za aktiven počitek gotovo zelo ustrezna.

Dne 18. maja je bil razširjen sestanek izvršnega odbora sindikata z vodstvi sektorjev in tozdogov dogovorih za čas odhoda na dopust. Pri tem so upoštevali proizvodnjo in pa remontna dela. Dogovorili so se še, koliko in kateri delavci iz posameznih sektorjev in tozdogov bodo izkoristili dane možnosti.

Naši delavci bodo letovali v obmorskih mestih Zaostrog in Stoliv, in sicer po deset dni.

Radoslav Mijatović

ŠPORTNI MESEC DELAVCEV SAVE

V soboto, 9. julija se je potem, ko je tov. Mile Milivojevič, predsednik naše sindikalne organizacije podelil najboljšim posameznikom in ekipam priznanja in diplome, končal športni mesec delavcev našega kolektiva.

Tako smo tudi letos uspeli izpeljati to našo, verjetno v Sloveniji edinstveno delavsko športno-rekreativno manifestacijo, ki je prerasla že v tradicionalno obliko našega množičnega vsakoletnega udejstvovanja v športni rekreaciji.

CILJ DOSEŽEN

Ko smo ob zaključku razmišljali o dobrih in slabih straneh te naše male športne olimpijade, smo ugotavljali, da so bili zastavljeni cilji, če ne v celoti, pa prav gotovo v veliki meri doseženi. Zlasti smo bili veseli, da se je tekmovalni udeležilo veliko tistih, ki jih na preteklem športnem mesecu v letu 1976 ni bilo. Iz tega lahko zaključimo, da se interes po udejstvovanju v športni rekreaciji vendarle večja, kar pomeni, da je vse večjemu številu naših delavcev športna rekreacija pomembno sredstvo pri oblikovanju in vzdrževanju stanja telesnih in duševnih sposobnosti.

NEKAJ GLAVNIH KARAKTERISTIK

• Tekmovalje se je pričelo 14. junija in je pri moških potekalo v 12 panogah (nogometu, rokometu, namiznem tenisu, streljanju, plavanju, šahu, kegljanju, odbojki, atletiki, košarki, balinanju in vlečenju vrvi).

• Tudi letos se je borba odvijala med TAP, TTI, OSS, KET in Umetnim usnjem. — Ženske so letos prvič nastopale samostojno v 6 panogah (namiznem tenisu, streljanju, plavanju, šahu, kegljanju in atletiki).

• Najbolj masovna panoga je bil mali nogomet, kjer je igralo več kot 70 delavcev. • Najzanimivejša in najtrša je bila borba v vlečenju vrvi med TAP in TTI, kjer so tekmovalci pred tretjim odločilnim potegom zahtevali posebno pavzo za masažo.

• Najboljše pogoje za igro so si ustvarili šahisti, ki jih pred koncem tekmovanja skoraj ni bilo videti iz cigaretnega dima.

• Ker je v moški ekipi TTI pri štafetnem plavanju nastopila v postavi 7 moških + 1 ženska, se je kapetan te ekipe pritožil na regulatornost tekmovanja. Na ponovljenem tekmovanju je ekipa TTI osvojila prvo mesto.

• Ker je ekipa OSS na vsak način hotela osvojiti prvo mesto, je na drugo tekmovalje v plavanju pripeljala dve ekipi. Smola je bila le v tem, da osmi član druge ekipe ni prenesel »klorirane vode« v zimskem kopalšču, pa je bila zato ekipa diskvalificirana.

• O končnem vrstnem redu pri moških niso odločale samo osvojene točke ampak tudi število prvih mest v posameznih panogah.

• Ženska ekipa OSS ni imela prave konkurence in je premočno osvojila prvo mesto.

• Najboljše strokovno vodstvo je imela ekipa Umetnega usnja, kjer je vso odgovornost za zmage in poraze prevzel direktor tozda

• Trenutno najhitrejši Savčan je Adolf Sitar iz TAP.

REZULTATI PO PANOGAH NAMIZNI TENIS – MOŠKI

1. TTI	5 točk
2. TAP	4 točke
3. OSS	3 točke

ŽENSKE

1. OSS	2 točki
2. UU	1 točka

Najboljša posameznika sta bila Tone Korjenjak iz TTI in Jožica Bolčina iz Umetnega usnja.

MALI NOGOMET

Nogometiški so igrali v dveh skupinah	
1. OSS	14 točk
2. TTI	13 točk
3. TAP	12 točk

Najboljši strelec je bil Marjan Ažman iz Umetnega usnja, ki je dosegel 9 zadetkov.

STRELJANJE – MOŠKI

1. TTI	14 točk
2. TAP	13 točk
3. OSS	12 točk

769 krogov – 4 točke
672 krogov – 3 točke
561 krogov – 2 točki

Med posamezniki je bil najboljši Franc Černe iz TTI z 177 krogov

ŽENSKE

1. OSS	14 točk
2. UU	13 točk
3. TAP	12 točk

395 krogov – 3 točke
185 krogov – 2 točki
94 krogov – 1 točka

Najboljša posameznica je bila Ema Zajc – OSS s 146 krogov.

ŠAH – MOŠKI

1. TAP	5 točk
2. TTI	4 točke
3. OSS	3 točke

10 točk
9 točk
7 točk

Najboljši posameznik je bil Mirko Požar – TAP.

Ženske

1. TAP	3 točke
2. UU	2 točki
3. OSS	1 točka

Najboljša igralka je bila OLGA SINTIČ iz TAP.

Tovarišica Olga Zorman je dobila priznanje za skok v daljavo (5,40 m) Odbojarska ekipa TAP je med najboljšimi v Savi

KEGLJANJE – MOŠKI

1. KET	5 točk
2. TTI	4 točke
3. OSS	3 točke

386 podrtih kegljev – 7 točk
368 podrtih kegljev – 6 točk
318 podrtih kegljev – 5 točk

Med posamezniki je najboljšo igro prikazal Neško Toplak iz TTI.

ŽENSKE

1. OSS	3 točke
2. TAP	2 točki
3. TTI	1 točka

126 podrtih kegljev – 4 točke
78 podrtih kegljev – 3 točke
64 podrtih kegljev – 2 točki

Najboljša igralka je bila Ivanka Jenko iz OSS.

ODBOJKA

1. TAP	5 točk
2. OSS	4 točke
3. TTI	3 točke

II. grupa

1. OSS	3 točke
2. TAP	2 točki
3. TTI	1 točka

PLAVANJE – moški

1. TTI	5 točk
2. OSS	4 točke
3. KET	3 točke

Za najboljšega plavalca je bil izbran Rajko Judež iz TTI

ženske

1. OSS	3 točke
2. TTI	2 točki
3. Umetno usnje	1 točka

Najboljša plavalka je bila Vanda Blažek iz TTI.

ATLETIKA

Posamezna uvrstitev – moški

Daljavo	
1. Dušan Pavlin	5,55 cm OSS
2. Slobodan Nikolič	5,35 cm TAP
3. Drago Pipan	5,15 cm TAP

Tek – 60 m

1. Adolf Sitar TAP	7,0
2. Martin Dolanc KET	7,5
3. Dušan Pavlin OSS	7,8

Tek – 1000 m

1. Tone Vegnuti Umetno usnje	2,46,3
2. Jože Mohorič OSS	3,14,8
3. Jagos Čabarkapa TTI	3,17,6

Višina

1. Zdravko Dvoržak OSS	182 cm
2. Edo Modic OSS	160 cm
3. Dušan Pavlin OSS	155 cm

Krogla

1. Andrej Pogačar OSS	11,08 m
2. Ferdo Golob TAP	10,80 m
3. Jože Vunšek TTI	10,69 m

Višina – ženske

1. Francka Mraz OSS	125 cm
2. Mira Grm OSS	100 cm
3. Vanda Malej OSS	95 cm

Daljavo

1. Olga Zorman OSS	3,40 m
2. Zofija Grozel TTI	3,30 m
3. Vanda Malej OSS	2,55 m

Tek – 400 m

1. Marjanca Jerman OSS	1,18,2
2. Ana Čebulj OSS	1,32,4

Krogla

1. Olga Zorman OSS	8,25 m
2. Helena Rancigaj OSS	7,38 m
3. Zofija Grozelj TTI	6,75 m

Tek – 60 m

1. Marjeta Bajec OSS	9,2
2. Olga Zorman OSS	9,3
3. Dobrinka Atanasova TAP	10,8

EKIPNO – moški

1. OSS	76 točk
2. TAP	62 točk
3. TTI	36 točk
4. Umetno usnje	35 točk
5. KET	32 točk

EKIPNO – ženske

1. OSS	74 točk
2. TTI	13 točk
3. TAP	11 točk
4. UU	5 točk

ROKOMET

1. KET	4 točke
2. TAP	3 točke
3. OSS	2 točki
4. TTI	2 točki

Najboljši strelec je bil Silvo Vidic – KET – 25 golov.

BALINANJE

1. KET	4 točke
2. OSS	3 točke
3. TTI	2 točki
4. TAP	1 točka

Najboljši igralec je bil Ivan Cijak iz KET.

VLEČENJE VRVI

1. TTI 2 zmagi	3 točke
2. TAP 1 zmagi	2 točki
3. OSS 0 zmag	1 točka

Najboljši vlekaš je bil Mujo Humič v ekipi TTI.

KOŠARKA

1. OSS 8 točk	5 točk
2. KET 6 točk	4 točke
3. TAP 4 točke	3 točke

Najboljši strelec in igralec je bil Jože Mohorič iz OSS. Dosegel je 52 košev.

KONČNI VRSTNI RED – moški

Borba za prvo, drugo in tretje mesto je bila vseskozi ostra in zelo izenačena. O tem pričajo tudi dosežene točke prvih treh ekip. Zaradi enakega števila točk so o prvem, drugem in tretjem mestu odločale zmage v posameznih panogah.

Po tem kriteriju je končni vrstni red naslednji:

1. TTI 60 točk – 4 zmagi
2. OSS 60 točk – 3 zmagi
3. TAP 60 točk – 2 zmagi
4. KET 41 točk
5. Umetno usnje 30 točk

(Nadaljevanje na 19. strani)

Tudi rokomet ima v Savi veliko privrženecv, zato rokometiški niso znani samo nam ampak nekaj pomenijo tudi v širšem slovenskem prostoru

(Nadaljevanje z 18. strani)

KONČNI VRSTNI RED — ženske

Pri ženskah je brez prave konkurence osvojila prvo mesto najštevilnejša ekipa, to je ekipa

1. OSS 18 točk
2. TAP 9 točk
3. UU 7 točk — 3 druga mesta
4. TTI 7 točk — 2 druga mesta

POKAL ZA ŠPORTNO IGRO je pri moških zaslužno osvojila ekipa Umetnega usnja, katerim članom in vodstvu moramo ob tej priložnosti izreči vse priznanje za njihovo vsestransko angažiranost ter fer odnos do tekmovanja, saj jim je bil edini cilj boriti se športno in nastopati v čim večjem številu.

Pri ženskah je enako priznanje za športno igro in zlasti množično udeležbo zaslužno osvojila ekipa OSS.

Edo Modic

Na državnem prvenstvu za posameznike, ki je bilo v organizaciji KK Sava so bili najboljši: prvi Mirko Rakuš — Sava, drugi Bojan Ropret — Sava in tretji Franjo Horvat — Astra

KOLESARJI NADALJUJEJO Z USPEHI

Kranj že od nekdaj slovi kot mesto športa, zato ni čudno, da si vse bolj uspešno pridobiva pristaše tudi kolesarstvo, ki je sicer naporen šport, a z ravno pravšnjo mero velja za eno najbolj zdravih rekreacij v prostem času.

Od skromnih začetkov pred dvajsetimi leti se v zadnjem času klub Sava in njegovi kolesarji ponašajo s številnimi uspehi in z naslovi državnih prvakov, z vedno večjim številom članov, z dobro organizacijo kluba in številnih tekmovanj.

Vse to je imelo za vzrok, da se je kolesarska zveze Jugoslavije odločila, da letos izmed številnih klubov izbere in zaupa organizacijo državnega prvenstva v kolesarstvu našemu klubu.

Celomesečne priprave, v katerih so levji delež bremena nosili

kolesarji veterani iz Kokrice, so obrodile sadove.

2. in 3. julija so se pomerili za naslove državnih prvakov mlajši in starejši mladinci posamezno in ekipno.

Rekordno število, čez 160, se jih je zbralo na startu 75 km dolge proge za mlajše mladince in 125 km za starejše mladince na progi Kokrica — Golnik — Križe — Duplje — Naklo — Kokrica.

Huda vročina je storila svoje in nekaj favoritov je nepričakovano odstopilo. Med mlajšimi mladinci je zmagal Srečko Vehar iz Novega mesta, med starejšimi pa Mariborčan Milan Kojc. Naši so dosegli najboljšo uvrstitev med starejšimi mladinci: Cuderman je dosegel 6. mesto, Kozjek pa je bil osmi.

(Nadaljevanje na 20. strani)

Zmagovalec kolesarske dirke med člani naš Bojan Ropret po končani dirki

Bogat program založbe DE in drugih njenih dejavnosti

PREDSTAVLJAMO VAM »DELAVSKE ENOTNOST«

Letos DELAVSKA ENOTNOST, glasilo Zveze sindikatov Slovenije praznuje 35-letnico izhajanja. Ob jubileju je prav, da nas spoznate, da se seznanite z našimi dejavnostmi in našimi prizadevanji, da bi glasilo slovenskih sindikatov še bolj približali članstvu.

Vsi v uredništvu in tisti, ki smo kakorkoli povezani z Delavsko enotnostjo, se nenehno trudimo, da bi bil časnik predvsem glasilo tistega dela sindikalnega članstva, ki ima aktiven odnos do smotrov in nalog slovenskih in jugoslovanskih sindikatov. Novi vsebinski koncept, ki smo ga začeli uveljavljati pred dvema letoma, v znatni meri že odseva naša hotenja. O tem pričča tudi stalno naraščanje števila bralcev in naročnikov; v dveh letih se je naklada skoraj podvojila. Danes že tiskamo 40.000 izvodov, kar se prej še ni zgodilo. Naša prizadevanja pa veljajo temu, da bi Delavsko enotnost prejel vsak sindikalni aktivist, kar smo zapisali tudi v sklepih na zadnjem kongresu slovenskih sindikatov, ko naj bi dosegli naklado Delavske enotnosti 60.000 izvodov, kolikor je sindikalnih aktivistov v Sloveniji.

Znano je, da že četrto leto izhaja kot priloga DE tudi »Vzamejnost«, glasilo Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Letos pa sta se ji pridružili še dve prilogi, in sicer »DELEGATSKI OBVEŠČEVALEC« Zdravstvene skupnosti Slovenije in »SINDIKALNI POROČEVALEC« republiškega sveta ZSS.

Naša prizadevanja pa gredo zdaj tudi v smeri, da bi po novem letu DE začela izhajati dvakrat tedensko. Tako bi postalo informiranje sindikalnega članstva še bolj aktualno in učinkovito.

Ob tej priložnosti bi vam radi predstavili tudi druge naše dejavnosti.

Najprej nekaj o naši založbi. Osnovna dejavnost založbe je izdajanje sindikalne literature (najbolj znana je zbirka knjižnica SINDIKATI) ter sociološke in družboslovne literature. Med deli, ki smo jih izdali doslej, naj omenimo HIERARHIJO, INVENTIVNO DEJAVNOST V ZDRUŽENEM DELU, EVROPSKO VARNOST IN SODELOVANJE in druge. Tik pred izidom iz omenjene zbirke pa so dela docentke dr. Ane Kranjc IZOBRAŽEVANJE — NAŠA DRUŽBENA VREDNOSTA, dr. Firdusa Džinića VEDA O KOMUNICIRANJU in mag. oec. Lojzeta Sočana POT V GOSPODARSKO RAZVITOST SLOVENIJE.

Občasno naša založba izdaja tudi druga knjižna dela. Med njimi naj omenimo najpopularnejšo foto-monografijo »LJUBLJANA«, ki smo jo natisnili v nakladi 20.000 izvodov, v slovensčini, angleščini in nemščini. V okvir založbe sodijo še izdaje Zveze kulturnih organizacij Slovenije in pa Servis za izdajanje tovarniških glasil. Trenutno pomagamo pri izdajanju in pri urejanju že 14 tovarniških glasilom.

Ob koncu še tole: letos smo v Tavčarjevi ulici 5, v Ljubljani odprli prenovljeno knjigarino in prodajno galerijo. V njej je moč dobiti vso družboslovno in sociološko literaturo, ki izhaja v Jugoslaviji, vse jugoslovanske dnevnike, tednike in številne tuje časopise ter revije ter originalne slike slovenskih in jugoslovanskih samorastnikov. V knjigarni sprejemo slike tudi v okvirjenje. Če pa želite, da vam natisnemo, ali posredujemo kakršenkoli komercialni tisk (koledarje, prospekte, razglednice, tiskovine) ali izdelke za pisarniške potrebe (mape, etuije, albume ipd.), se prav tako lahko oglasite pri nas. Tudi to je ena izmed naših dejavnosti.

Naročite Delavsko enotnost

Delavsko enotnost, glasilo slovenskih sindikatov, prejema že blizu 40.000 naročnikov. Sklep zadnjega kongresa slovenskih sindikatov pa je, da naj bi bili na Delavsko enotnost naročeni vsi sindikalni funkcionarji, to je člani izvršnih in nadzornih odborov osnovnih sindikalnih organizacij. Teh je v Sloveniji blizu 60.000.

Pozivamo vse osnovne sindikalne organizacije, da naročijo Delavsko enotnost za vse tiste člane izvršnih in nadzornih odborov, ki še ne prejemaajo glasila slovenskih sindikatov.

Letna naročnina znaša 200.— din za izvod.

Pri založbi Delavske enotnosti lahko naročite!

I. Zbirka knjižnica SINDIKATI:

	Cena v din
št. 2: ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE SINDIKATOV	20.—
št. 3: FINANČNO POSLOVANJE V SINDIKATIH	20.—
št. 6: SAMOUPRAVNO UREJANJE DOHODKOVNIH ODNOSOV V ZDRUŽENEM DELU	40.—
št. 7: AKTUALNE DRUŽBENOPOLITIČNE NALOGE SINDIKATOV DANES	30.—
št. 8: LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA — TEMELJNA NALOGA SINDIKATOV	30.—
št. 9: SAMOUPRAVLJANJE V ZDRUŽENEM DELU	40.—
št. 10: NOV KORAK PRI GRADITVI TEMELJEV SOCIALISTIČNE SAMOUPRAVNE DRUŽBENE UREDITVE	20.—

Pred izidom:

št. 11: GOSPODARJENJE V ZDRUŽENEM DELU	30.—
--	------

II. DRUŽBOSLOVNA IN SOCIOLOŠKA ZBIRKA:

1. EVROPSKA VARNOST IN SODELOVANJE	200.—
2. INVENTIVNA DEJAVNOST V ZDRUŽENEM DELU	150.—
3. HIERARHIJA	179.—
4. NACIONALNO VPRAŠANJE V NOVEM OBDOBJU	100.—

III. Druge knjige:

1. NAVTIKA	120.—
2. VELIKA STAVKA	95.—
3. MONOGRAFIJA LJUBLJANA	400.—

Naročila sprejema: DELAVSKA ENOTNOST, Ljubljana, Dalmatinova 4.

ZMAGA GUMARJA NA SINDIKALNEM PRVENSTVU KRANJA V ROKOMETU

Na letošnjem rokometnem sindikalnem prvenstvu je nastopilo osem ekip, in sicer: IKOS, ALPETOUR, GORENJSKI

TISK, ISKRA, PROSVETA, ELEKTRO Kranj, UJV, Sava.

V finalni tekmi sta se srečala Iskra in Sava. Po izredno zagriženi in borbeni igri so naši fantje po dolgih letih nadigrali večnega nasprotnika Iskro z 21:16.

Zorman

KOLESARJI NADALJUJEJO ...

(Nadaljevanje z 19. strani)

Drugi dan je bila na sporedu ekipna vožnja. Mlajši mladinci Astre so bili presenetljivo prvi, naši pa so bili četrti.

Starejši mladinci Novoteksa so prepričljivo zmagali pred Rogom in Savo.

Člani so tekmovali 9. in 10. julija. Proga za dirko posameznikov je bila enaka, le da so jo morali prevoziti večkrat v skupni dolžini 174 km.

V prvih krogih sta se od naših dobro držala Udovič in Kraker, katerega je Zakotnik iz ljubljanskega Roga z nešportno potezo zvrnil in mu s tem preprečil nadaljnjo vožnjo. Glavna skupina, v kateri so bili ostali Savčani, je v petem krogu ujela ubežnike, v zadnjem krogu je iz skupine pobegnil Rakuš in si kmalu pridobil prednost ene minute. Z begom je nato poskusil še Ropret, ki je 15 km pred ciljem ujel svojega klubskega tovariša. Do cilja sta prednost povečala na dobri dve minuti ter dosegla s prvim in drugim mestom največji uspeh kranjskega kolesarstva.

Naslednji dan je bila na sporedu ekipna vožnja, kjer je bilo pričakovati trd boj med Rogom, Metalia-Commerce in Savo. Po 90 km dolgi vožnji je uspel kranjski Savi še en podvig. Za šest minut in pol je prehitel drugouvrščeno ekipo Zagreb MC in s tem zmagala z največjo prednostjo v povojnih prvenstvih.

Kratek pregled letošnjega prvenstva nam pokaže, da so slovenski klubi osvojili prav vse naslove, kar nam še enkrat potrjuje, da je kvaliteta pri nas v Sloveniji, ostale republike pa imajo nekaj dobrih posameznikov, katerih odlike pa ne pridejo do izraza zaradi slabih ekip.

Kolesarji Save so se tudi letos uspešno udeležili tradicionalne štiridnevne dirke »Po poteh Avnoja«. Kot vsa leta doslej, so tudi letos ekipno zmagali. Udovič je bil med posamezniki drugi, Rakuš četrti, Kraker je zmagal v eni izmed etap, pa tudi na letočih ciljeh je bil dvakrat prvi.

Le dan odmora so imeli kolesarji in že so se pomerili med

Po končani prireditvi je organizacijski sekretar KK Sava Simon Tulipan izročil zaslužnima tekmovalcema Jožetu Valenčiču in Slavku Žagarju, ki sta se poslovila od tekmovalnih aren, skromno priznanje.

Za mlajšimi so startali starejši mladinci. Prevoziti so morali 12 krogov. Kljub številnim poskusom pobegov so kolesarji privozili v cilj v skupini. Zmagal je Matjaž Zanoškar iz Roga, drugi je bil North iz Dunaja, tretji pa naš Kozjek.

Učenci osnovnih šol od 5. do 8. razreda so bili razdeljeni v dve starostni skupini in so morali prevoziti en ali dva kroga, odvisno od starosti.

Njihova velika udeležba in vožnja brez kakršnekoli taktike je dokaz, da se ni bati za nove kvalitetne kolesarje čez nekaj let.

Na koncu so startali člani, ki so se podali na skoraj 100 km dolgo pot, saj so morali prevoziti 30 krogov. Vsi najboljši so bili zbrani na startu: državni prvak Rakuš, trenutno najboljši jugoslovanski kolesar Ropret in ostali, ki trenutno nekaj veljajo v našem kolesarstvu, ter dobri tujci iz Avstrije, ZRN in ČSSR; skupaj jih je startalo 44. Že v prvih krogih je bilo očitno, da bodo domačini ob bodrenju publike poskusili ponoviti lansko zmago.

Da Jelenov klanec niso mačje solze, so občutili slabše pripravljene kolesarji, ki so vse bolj zaostajali za glavno skupino.

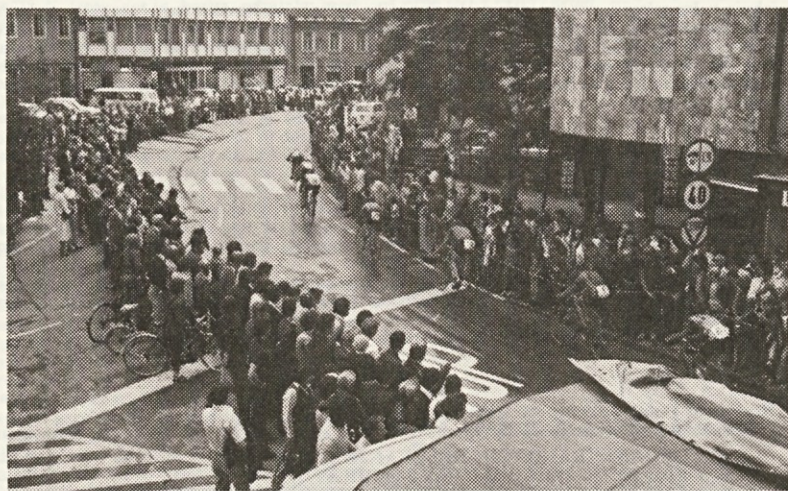
Do 16. kroga se ni zgodilo nič pomembnega, tedaj pa se je pogljal naprej Ropret, ki je iz kroga v krog povečeval prednost, isto je nekaj krogov kasneje poskušal Bulič iz Pule, nato pa še Rakuš. Skupina je vse bolj zaostajala in tri kroge pred ciljem jo je Ropret prehitel za cel krog in na koncu zmagal s skoraj triminutno prednostjo pred Buličem in Rakušem, skupina pa je pripeljala v cilj več kot pet minut za njim. Tudi ekipna zmaga je pripadla Savčanom, ki so znova potrdili, da so letos resnično najboljša ekipa z mnogo odličnimi posamezniki, kljub temu, da je letos prenehal tekmovali Jože Valenčič, v lanskem letu pa Slavko Žagar. Za vse, kar sta storila za kolesarski šport v Kranju, tudi v teh vrsticah še enkrat hvala.

Tudi letos smo naleteli na razumevanje pokrovitelja te prireditve, naše delovne organiza-

cije, posebej oddelka za zavarovanje in oddelka za informiranje, ki sta nam olajšala priprave in izvedbo tekmovanja.

Veterani – kolesarji iz Kokrice pa so še enkrat dokazali, da niso le dobri kolesarji, ampak tudi organizatorji. Še enkrat hvala vsem, ki so kakorkoli sodelovali in pomagali pri izvedbi naše tradicionalne prireditve, ki je bila zahvaljujoč vsem še posebej slovesna in kvalitetna v letu jubilejev tovariša Tita, naše partije in 20-letnice kolesarskega kluba Sava.

S. T.

Na vsakoletni kolesarski prireditvi je takšen špalir že običajen

Sava Kranj

Sava, glasilo delavcev delovne organizacije industrije gumi-jevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj. Glasilo izdaja odbor za informiranje, izhaja štirinajstdnevno, glavni in odgovorni urednik slovenske izdaje Jože Štular, tehnični urednik Lado Mraz, fotografije Ivan Draškič in Janez Jereb. Naslov uredništva: Kranj, Škofjeloška 6, telefon 25-461, interno 482 ali 282. Tisk GP Gorenjski tisk Kranj.

Glasilo je oproščeno temeljne davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421-1/72 z dne 27. marca 1973).

seboj po cestah hrvaškega Zagorja. Kraker je potrdil svojo odlično formo in v sprintu ugnal vse konkurente.

Kolesarska dirka Po ulicah Kranja je bila na vrsti naslednji dan, 31. julija. Že enajsta po vrsti, s številnimi tujimi ekipami, je bila prava poslastica za vse številnejše gledalce na tej kolesarski prireditvi, ki jih tudi deževno vreme ni preprečilo, da bi si jo ogledali.

Prvi so startali mlajši mladinci, ki so morali prevoziti osem krogov 3280 m dolge proge. Močan nalive, ki jih je spremljal, je povzročil nekaj lažjih padcev, povprečna hitrost tudi ni bila rekordna, vseeno pa so bili s svojo borbenostjo vzor starejšim vrstnikom in članom na prenekateri dirki.

V začetku se je dobro držal tudi naš Kurent, a so mu v zadnjih dveh krogih poše moči, tako da je zmagal Matej Herlec iz ljubljanskega Roga.

ZAHVALA

Ob boleči, nenadomestljivi izgubi ljubega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JANEZA SITARJA

se iskreno zahvaljujemo sindikalni organizaciji Sava Kranj za darovano cvetje in izraženo sožalje. Posebej hvala delavcem mizarske delavnice, tov. Kalanu za poslovilni govor.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoča: žena Nada, hčerka Helena in sin Ivan z družino v imenu vsega sorodstva

ZAHVALI

Ob odhodu v pokoj se prav pri- srčno zahvaljujem vsem sodelav- cem, še posebno sodelavkam toz- da Velopnevmatika za lepo dari- lo.

Prav tako se zahvaljujem vsem, ki so me obiskovali v času moje bolezni.

Vsem želim še vnaprej veliko razumevanja in delovnih uspe- hov.

Albina Tušek

Sodelavcem iz Stiskanih izdel- kov se najlepše zahvaljujem za dragoceno darilo, ki sem ga prejela ob odhodu v pokoj.

Marija Proj